

Eindnotitie Project Jeugdbeleid Heemskerk

25 februari 2000

Peter Kwakkelstein
Gert Jan Slump

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Methode	4
3	Opbrengst van de themabijeenkomsten: bouwstenen	6
4	Project Jeugdbeleid Heemskerk: aanbevelingen	11
Bijlage 1	Leden voorbereidingsgroep	14
Bijlage 2	Beleidsthema's	15
Bijlage 3	Projectvoorstellen per themagroep	35

1 Inleiding

Voor u ligt de eindnotitie in het kader van het Project Lokaal Jeugdbeleid Heemskerk. De eindnotitie vergezelt de opbrengsten van de themabijeenkomsten die in het kader van het project gehouden zijn en zet deze in perspectief.

De notitie beoogt enerzijds de gevolgde procedure te beschrijven (verantwoording), middels een weergave van de opbrengst bouwstenen voor de verdere ontwikkeling van het lokale jeugdbeleid te leveren een aanvullend enkele aanbevelingen te doen.

Als hoofddoelstellingen voor het traject jeugdbeleid Heemskerk zijn in de bestuursopdracht van juni 1999 de volgende doelstellingen geformuleerd:

- 1 bevorderen van onderlinge samenwerking tussen instellingen als onderwijs, eerstelijnszorg, welzijnswerk, arbeidsvoorziening, justitie, politie en sociale dienst;
- 2 instellen van een vast coördinatiepunt binnen de gemeentelijke organisatie, zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau, zodat iedereen weet waar hij/zij terecht kan;
- 3 geven van informatie over allerlei voorzieningen voor jeugdigen.

Daarbij werden de volgende randvoorwaarden geformuleerd:

- A het concept 'Plan van Aanpak Jeugdbeleid' van oktober 1998 vormt uitgangspunt voor het implementeren van jeugdbeleid;
- B de gemeentelijke verantwoordelijkheid (regierol) moet duidelijker naar voren komen;
- C het moet gericht zijn op samenwerking tussen alle interne en externe actoren die betrokken zijn bij het jeugdbeleid;
- D het moet alle beleidsterreinen omvatten en terreinoverschrijdend (integraal) zijn;
- E er moet een vast coördinatiepunt komen, waarvoor voldoende uren beschikbaar zijn;
- F een extern adviseur biedt ondersteuning om de overlegstructuren meer inzichtelijk te maken;
- G jeugdigen moeten bij elke belangrijke fase betrokken zijn;
- H goede initiatieven worden tijdens de beleidsontwikkeling opgepakt.

In vervolg op het Plan van Aanpak Jeugdbeleid (oktober 1998), het onderzoek 'Inventarisatie van de wensen, behoeften en de problemen van de jeugd in Heemskerk' (DSP, mei 1998) en het GGD-onderzoek 'Gezondheid van de jeugd in de IJmond (GGD-Midden Kennemerland, mei 1998) heeft de gemeente Heemskerk met het Project Jeugdbeleid voor ogen gehad om samen met instellingen in Heemskerk vervolgstappen nemen in het lokale jeugdbeleid.

De gevolgde methode zal in paragraaf 2 worden beschreven. In paragraaf 3 volgt een weergave van de opbrengst van de themabijeenkomsten en zijn op basis van de bijeenkomsten bouwstenen te vinden voor jeugdbeleid op korte (projectvoorstellen) en langere (op basis van de matrices) termijn. In paragraaf 4 worden aanvullend enkele algemene aanbevelingen gedaan.

2 Methode

Het bestuur van de gemeente Heemskerk heeft in juni 1999 besloten dat bij de vervolgstappen in het kader van het Project Jeugdbeleid de PLONS-methode of een vergelijkbare methode ingezet diende te worden. 'PLONS' staat voor verbetering Planning en Controle-instrumenten. Door middel van 'PLONS' wordt beoogd alle betrokken te stimuleren om na te denken wat jeugdbeleid (al dan niet als facetbeleid) voor hun beleidsterrein of organisatie betekent. De coördinatie van het project berustte bij de ambtenaar jeugdbeleid, die daarbij ondersteund werd door DSP.

De eerste stap die is gezet is het instellen van een intern ambtelijk voorbereidingsteam. In het voorbereidingsteam hebben zitting gehad de wethouder jeugdbeleid, de ambtenaren jeugdbeleid, onderwijs, sociale zaken, bovengrondse infrastructuur, stedenbouw, sport en recreatie en twee raadsleden; namens de bestuursafdeling nam een organisatiedeskundige deel aan de besprekingen (zie voor de samenstelling van de voorbereidingsgroep ook bijlage I).

De taak van dit team bestond uit het voorbereiden van twee themabijeenkomsten waarvoor instellingen, ambtenaren en politici zijn uitgenodigd.

Er is gekozen om het lokale jeugdbeleid aan de hand van vier thema's/beleidsterreinen aan de orde te stellen. De vier thema's zijn wonen en leefomgeving, arbeid en scholing, gezondheid en hulpverlening en vrije tijd en jeugdvoorzieningen.

Voor de inventarisatie per thema zijn zogenaamde "productenlijsten" of "matrices" opgesteld en is de aanpak van de twee themabijeenkomsten verder uitgewerkt. De matrix is een lijst waarin de producten worden uitgewerkt, de stand van zaken ten aanzien van benoemde producten wordt omschreven, ambities en gewenste resultaten en de betrokken actoren worden benoemd. Verder is plaats ingeruimd om mogelijkheden voor jeugdparticipatie te benoemen.

Het voorbereidingsteam is in totaal drie keer bij elkaar geweest om de procedurele zaken rond de themabijeenkomsten te bespreken. Daarnaast vonden nog twee bijeenkomsten plaats waarin aandacht is besteed aan de PLONS-methode en coaching ten behoeve van voorzitterschap en begeleiding van de themagroepen.

Tijdens de voorbereiding bleek het lastig de matrices eenduidig in te vullen. Vervolgens is uitgebreid gediscussieerd over de aanvankelijke indeling van de matrices (PLONS) en deze discussie heeft geresulteerd in een aangepaste versie van de lijsten voor het Project Jeugdbeleid. De uiteindelijke indeling van de lijsten is: doelstellingen, actoren, huidige activiteiten, nieuwe ideeën, benodigde acties/randvoorwaarden, ambitieniveau en mogelijkheden voor jeugdparticipatie.

Het voorbereidingsteam heeft de matrices vooraf voor een gedeelte ingevuld. Met name de doelstellingen zijn zorgvuldig afgewogen en in de matrices opgenomen. Per thema zijn vier doelstellingen benoemd.

Lokaal jeugdbeleid is nogal divers. Het is daarom steeds belangrijk om een inhoudelijke afbakening te maken. Deze afbakening is onder andere te vinden in het bestaande beleid en onderzoeken. Het Plan van Aanpak Jeugdbeleid en het DSP-onderzoek 'Inventarisatie van de wensen, de behoeften en de problemen van de jeugd in Heemskerk' vormden de basis voor de formulering van deze doelstellingen. Beide stukken plus het eerder genoemde GGD-onderzoek zijn dan ook ter kennisneming aangeboden aan leden van de voorbereidingscommissie en beschikbaar gesteld aan de deelnemers aan de themabijeenkomsten.

De voorbereidingsgroep heeft op basis van voorkeuren van deelnemers de externe organisaties ingedeeld per thema.

Tijdens de themabijeenkomsten zijn alle betrokken actoren gevraagd mee te denken over de verdere invulling van de gepresenteerde matrices.

De eerste themabijeenkomst nam een halve dag in beslag. Tijdens de eerste bijeenkomst zijn de deelnemers na enkele inleidingen aan de slag gegaan met de invulling van het eerste deel van de

matrices (aanscherpen doelstellingen en aanvullen actoren, huidige activiteiten en nieuwe ideeën).

Omdat tijdens de eerste bijeenkomst bleek dat het invullen van de matrices een nogal abstracte aangelegenheid was is ervoor gekozen de opzet van de tweede bijeenkomst licht te wijzigen. De tweede bijeenkomst werd in twee delen gesplitst. De ochtendsessie werd, wederom na enkele inleidingen, gewijd aan het verder invullen van de matrices. De middagsessie werden deelnemers uitgedaagd om op basis van de matrices concrete projectvoorstellen te doen. Een tweede reden daarvoor was om in afwachting van verdere beleids- en besluitvorming op basis van de ingevulde matrices op korte termijn voldoende voeding te hebben om de geformuleerde ideeën en de contacten die tijdens de themabijeenkomsten zijn gelegd over de themabijeenkomsten heen te tillen en te effectueren.

3 Opbrengst van de themabijeenkomsten: bouwstenen

De twee themabijeenkomsten zijn bijgewoond door 15 vertegenwoordigers van de gemeente Heemskerk en 25 deelnemers vanuit de instellingen. De vrijetijdssector, de welzijnsorganisaties en de hulpverlening waren goed vertegenwoordigd. Afwezig waren onder meer vertegenwoordigers van voortgezet onderwijs, sportorganisaties, migrantenorganisaties en de woningbouwcorporaties.

De gesprekken in de themagroepen verliepen geanimeerd. Wel bleken de aanwezigen de nodige moeite te hebben om de doelstellingen verder aan te scherpen en te concretiseren en de matrices volledig in te vullen. Toch biedt de opbrengst (zie voor de opbrengst ook de matrices bijlage 2) een basis voor verdere beleidsvorming. Daarnaast zijn de deelnemers zoals gezegd per themagroep uitgedaagd een concrete vertaalslag te maken van de opbrengst in de matrices in de vorm van 7 projectvoorstellen (zie bijlage 3) die op korte termijn uitgevoerd zouden kunnen worden. Deze 7 projectvoorstellen zijn na presentatie door de opstellers door de deelnemers aan de themabijeenkomsten geprioriteerd.

Snelle politieke besluitvorming (op basis van de prioritering door de deelnemers) over deze projectvoorstellen is gewenst.

Hierna volgen per thema (uitgesplitst naar doelstellingen) de belangrijkste resultaten. In het hiernavolgende is vooral gefocust op nieuwe ideeën. Bestaande activiteiten per doelstelling zijn terug te vinden in de matrices. De vetgedrukte tekst is gebaseerd op de volgens deelnemers aan de themagroepen benodigde acties en de te realiseren randvoorwaarden. Op een aantal punten zal daar politieke besluitvorming voor nodig zijn.

Thema gezondheid en hulpverlening

Ten aanzien van doelstelling 1 (een gezonde leefstijl van jeugdigen stimuleren en bevorderen waarbij ouders als extra aandachtspunt worden meegenomen) is opgemerkt dat het wenselijk zowel jongeren als ouders in te schakelen bij gezondheidsvoorlichting. Dat dient onder meer gestalte te krijgen door het organiseren van voorlichtingsavonden op school in samenwerking met instellingen en voorlichtingsprojecten te starten waarbij zowel jongeren als ouders worden ingeschakeld. Daar waar ouders participeren in voorzieningen (bijvoorbeeld bij het overblijven) kunnen zij een voorbeeldfunctie vervullen voor jeugdigen. Verder dient de sportdeelname verder te worden gestimuleerd door inzet van de sportopbouwwerker.

Hiertoe dient de kwaliteit van de tussenschoolse opvang te worden verbeterd en zullen overblijfouders opleidingsmogelijkheden moeten krijgen. De medewerking van scholen is vereist.

Ten aanzien van doelstelling 2 (mogelijkheden voor deelname aan de samenleving van jeugdigen, die te maken hebben met specifieke belemmeringen, bevorderen en stimuleren met extra aandacht voor moeilijk of niet benaderbare jongeren) is voorgesteld voor het benaderen van deze groep ook (ex-)probleemjongeren in te zetten. Instellingen zullen daarbij gezamenlijk moeten optrekken om het aanbod actief te profileren op basis van een persoonlijke benadering van deze doelgroep. Op basis van dat 'veldwerk' zal adequaat en snel moeten worden gereageerd.

Hiertoe dienen instellingen op het gebied van gezondheid en hulpverlening de krachten te bundelen om tot slagvaardige uitvoering over te kunnen gaan.

Ten aanzien van doelstelling 3 (bewerkstelligen dat voorzieningen in de gezondheidszorg en de (jeugd)hulpverlening bereikbaar en toegankelijk blijven c.q. worden voor jeugdigen en ouders) wordt gepleit voor een schakelfunctionaris op scholen (zoals die in Velsen al actief is) en de gezamenlijke voorlichting aan jeugdigen en ouders (opvoedingssprekuren, JIP ook voor ouders, rijdende opvoedwinkel) te verbeteren en te versterken. Ook hier wordt gepleit om jeugdigen ('jeugdbambassadeurs') en ouders als intermediairs te betrekken.

Hiertoe zou bekeken moeten worden of een schakelfunctionaris op scholen in Heemskerk aangesteld kan worden.

De gezamenlijke voorlichting van instellingen zal verder moeten worden verbeterd.

Verder dient een vergoeding en een opleiding voor jeugdigen en ouders die betrokken worden bij de voorlichting te worden gerealiseerd. Ook kan worden gedacht aan een honorering in studiepunten voor jeugdigen.

Ten aanzien van doelstelling 4 (versterken van samenwerking en afstemming tussen zorgvoorzieningen en netwerkverbanden die functioneren in de leefomgeving van jeugdigen) is het voorstel eenduidig: er zal jaarlijks een Platformoverleg moeten zijn tussen alle betrokken instellingen op het gebied van hulpverlening aan jeugdigen.

Hiertoe zal de gemeente het initiatief moeten nemen als regisseur in het jeugdbeleid (coördineren en faciliteren) en zal bij de samenstelling zo breed mogelijk te werk gegaan moeten worden.

Thema arbeid en scholing

Ten aanzien van doelstelling 1 (deelname van alle jeugdigen aan het onderwijs bevorderen en bevorderen dat zij het onderwijs verlaten met een goede startkwalificatie voor de arbeidsmarkt) wordt opgemerkt dat van de Onderwijsbegeleidingsdienst (OBD) in deze een belangrijke bijdrage wordt verwacht. De dienst zal meer voorlichting en cursussen moeten geven over de mogelijkheden en activiteiten. Daarnaast zou een tweede buurtnetwerk jeugdhulpverlening gestart moeten worden met als uiteindelijk doel een netwerk voor alle basisscholen..

Door de OBD zullen activiteiten ontplooid moeten worden. Verder zullen financiële middelen moeten worden vrijgemaakt voor een tweede buurtnetwerk.

Ten aanzien van doelstelling 2 (de toegang tot de arbeidsmarkt voor jeugdigen bevorderen door het stimuleren van een arbeidstoeleiding die aansluit bij de verworven startkwalificatie – ook bij tekorten - en door andere vormen van maatschappelijke participatie) is geconstateerd dat een sociale kaart op dit terrein (en wellicht ook breder) nodig is. Bovendien dienen de instellingen elkaar beter te informeren over hun activiteiten en mogelijkheden en zullen de verwijzingsafspraken dienen te worden aangescherpt. Van het Arbeidsbureau mag in de toekomst een actievere rol worden verwacht (o.a. hen betrekken bij de WIW-organisatie)

De preventiegids dient op korte termijn te worden aangevuld (om te kunnen fungeren als sociale kaart.

Instellingen dienen uren en financiën vrij te maken voor informatie en afstemming in het kader van de arbeidstoeleiding in brede zin.

Ten aanzien van de derde doelstelling (integratie door taalbeheersing) is door de deelnemers opgemerkt dat professionele tussenschoolse opvang (Fakkel II/taalschool) en tussentijdse instroom voor neveninstromers (in het huidige taalonderwijs) naast de reeds bestaande activiteiten een belangrijke verbetering kunnen betekenen. Ook het Asielzoekerscentrum levert hier een nieuwe vraag op.

Tussentijdse instroom voor neveninstromers en professionele tussenschoolse opvang dienen te worden gerealiseerd.

Ten aanzien van doelstelling 4a (samenwerking tussen voorzieningen voor jeugdigen op het terrein van onderwijs en welzijn bevorderen en stimuleren tot aansluiting bij behoeften jeugdigen en ouders) is vooral gefocust op de noodzaak voor een nieuw overlegorgaan, het opzetten van een tweede buurtnetwerk (zie ook doelstelling 1) en het verder uitwerken van de Brede schoolactiviteiten. Daartoe dient overleg te starten rond de vraag wat dient die in te houden.

Naast het tweede buurtnetwerk (eerder genoemd) dient op korte termijn en gefaseerd te worden begonnen met overleg over de invulling van de Brede school (smal beginnen).

Ten aanzien van doelstelling 4b (samenwerking tussen voorzieningen voor jeugdigen op het terrein van onderwijs en arbeidstoeleiding bevorderen en stimuleren tot aansluiting bij behoeften jeugdigen en hun ouders) is gepleit voor het opzetten van een nieuw overleg tussen scholen en overige instellingen, naast het reeds bestaande JIT en het verrichten van onderzoek naar de behoefte tot uitbreiding van huiswerkbegeleiding.

Aangedrongen wordt op een nieuw overleg (naast het bestaande JIT) tussen onderwijs en andere instellingen op het terrein van arbeidstoeleiding en op een behoeftenonderzoek naar huiswerkbegeleiding.

Thema vrijetijd en jeugdvoorzieningen

Ten aanzien van doelstelling 1 (jeugdigen in staat stellen veilig te spelen in woon- en leefomgeving) is voorgesteld om in het kader van het speelruimteplan (jaarlijks te actualiseren) jeugdschouwen/kinderpanels in de buurt te organiseren. Verder kwam aan de orde dat er behoefte is aan een wegwijzer/informatiebulletin met het aanbod van alle instellingen voor jeugdigen (zou kunnen voortkomen uit een betere afstemming en overleg tussen instellingen). Naast de bestaande kinderpanels (eventueel ouders/ouderpanels toevoegen aan deze panels) zou eens per jaar een kindermanifestatie kunnen worden gehouden.

Het aanbod van instellingen dient in kaart gebracht te worden ter afstemming van dat aanbod en voor een wegwijzer voor jeugdigen.

Kinderpanels dienen te worden uitgebreid en mede aangehaakt kunnen worden bij het speelruimteplan (combi met jeugdschouw).

Het speelruimteplan dient jaarlijks te worden geactualiseerd.

Ten aanzien van doelstelling 2 (jeugdigen vanaf het voortgezet onderwijs in de gelegenheid stellen zich te kunnen ontspannen en elkaar te ontmoeten in de openbare ruimte) is ook gepleit voor het verbeteren van de informatie over verschillende activiteiten van en de samenwerking tussen alle instellingen. Verder is gepleit voor een grote centrale voorziening (Prinsenhof) met verschillende voorzieningen onder één dak. Een ander voorstel dat aan de orde kwam betreft het realiseren van een educatief centrum bij de kinderboerderij, in samenwerking met de bibliotheek.

Samenwerking tussen instellingen dient te worden vergroot om aanbod zichtbaarder te maken en op elkaar af te stemmen.

Voor het realiseren van een centrale voorziening in de Prinsenhof dienen snel de mogelijkheden en het draagvlak onderzocht te worden.

Buurtverenigingen dienen te worden betrokken bij het zoeken naar/realiseren van ontmoetingsvoorzieningen voor jeugdigen.

Ten aanzien van doelstelling 3 (jeugdigen activeren hun vrijetijd op een zinvolle wijze inhoud te geven) is wederom het realiseren van een centrale voorziening (Prinsenhof) aan de orde geweest. Verder is voorgesteld om sportstimulering in het voortgezet onderwijs (Fit for Fun) aan te pakken, en om door welzijnswerk samen met scholen buitenschoolse activiteiten te laten organiseren, naast de verlengde schooldag, een Jongereninformatiepunt in de bibliotheek te realiseren en hangplekken voor jongeren in de buurthuizen.

Instellingen en gemeente dienen ruimte te realiseren voor jeugdigen door de mogelijkheden voor koppeling van voorzieningen en functies te onderzoeken.

(De themagroep is niet toegekomen aan doelstellingen 4 en 5)

Themagroep wonen en leefomgeving

Ten aanzien van doelstelling 1 (jeugdigen van 18 jaar en ouder in de gelegenheid stellen om zelfstandig in passende en betaalbare huisvesting te wonen, rekening houdend met een evenwichtige spreiding van dergelijke huisvesting) zijn de mogelijkheden die nieuwbouw, woonwinkconcept en het labelen van woningen voor jeugdigen kunnen bieden aan de orde geweest. Ook bij de herinrichting van wijken kan deze doelstelling verder worden gerealiseerd. Ook zouden jongeren door de buurtmeester kunnen worden geïntroduceerd.

Er dienen prestatie-afspraken te worden gemaakt tussen woningcorporatie(s) en gemeente, waarbij op basis van genoemde mogelijkheden voldoende passende woonruimte voor jongeren beschikbaar zou moeten komen.

Ten aanzien van doelstelling 2 (bij (her)inrichting van openbare ruimte rekening houden met behoeften van jeugdigen, waarbij de gemeente jeugdige belangen afweegt tegen andere

belangen) zijn, in aansluiting op bestaande activiteiten (als buurtbeheer in de oude wijken en kinderpanels), de mogelijkheden van het uitbouwen van buurtbeheer naar nieuwe wijken en van de kinderpanels en het reserveren van ruimte voor jeugdigen in stedenbouwkundige plannen. Ook de veiligheidseffectrapportage (her)inrichting openbare ruimte zou aan deze doelstelling getoetst kunnen worden.

Bij de planvorming rond openbare ruimte dient het belang van jeugdigen nadrukkelijk betrokken en gewogen te worden.

De mogelijkheid dient te worden overwogen om bij bestemmingsplannen ruimere omschrijvingen te hanteren zodat door de jeugd nadere invulling kan worden gegeven aan de openbare ruimte.

Ten aanzien van doelstelling 3 (bevorderen van zelfstandige deelname van jeugdigen aan het verkeer en waar nodig de verkeersveiligheid vergroten) is de mogelijkheid geopperd om vooral de communicatie met jeugdigen over verkeersveiligheid in overleg met jeugdigen te verbeteren (herkennen en opsporen van onveilige situaties, insteek via buurtbeheer). Ook zou aandacht gegeven moeten worden aan het voorhanden zijn van trottoirs voor woningen en autovrije wijken.

Jeugdigen dienen te worden betrokken bij het herkennen en signaleren van onveilige situaties, via het buurtbeheer.

Ten aanzien van doelstelling 4 (bevorderen van gevoel van veiligheid en geborgenheid van jeugdigen in hun woon- en leefomgeving en in de lokale samenleving als geheel) is gepleit voor het stimuleren van particulier initiatief en het professionaliseren van de bemiddeling tussen jeugdigen en de samenleving. Professionele tieneropvang zou moeten worden gestimuleerd (in aanvulling op particuliere tieneropvang) en jeugdigen zouden uitgedaagd moeten worden in de samenleving een actieve rol te spelen.

Er dienen uitdagingen voor de jeugd ten aanzien van woon- en leefomgeving te worden benoemd. Voor het op basis daarvan ondernemen van actie zou buurtgericht budget beschikbaar moeten komen. De benodigde bemiddeling tussen jeugdigen en de samenleving zou op professionele basis dienen te worden gerealiseerd.

Projectvoorstellen

De 4 themagroepen zijn uitgedaagd om de opbrengst van de gesprekken te vertalen in projectvoorstellen (maximaal 2 per groep) die op korte termijn, in afwachting van verdere beleids- en besluitvorming, gerealiseerd zouden kunnen worden. De projectvoorstellen zijn, in volgorde van prioritering door alle deelnemers (per themagroep konden 4 'prioriteringen' worden aangegeven voor de 7 projectvoorstellen):

4 keer geprioriteerd:

Jongerenmagazine Heemskerk - informatie voor en door jongeren over Heemskerk en omgeving: periodieke jongerenkrant, te financieren via sponsors (advertenties), fondsen en gemeente

Overdekte spelen in de Prinsenhof – multifunctionele, aanvullende en breed opgezette voorziening, te financieren door gemeente (beheer, onderhoud), sponsoring en entreeheffing (vooraf: haalbaarheidsonderzoek).

3 keer geprioriteerd:

Neveninstroom voor voortgezet onderwijs anderstaligen - uitbreiding ISK/neveninstroom, niveau 2, snel en intensief taalonderwijs voor 15 – 17 jarigen, te financieren door de gemeente via voorfinanciering en plaatsfinanciering (in plaats van mensfinanciering).

2 keer geprioriteerd:

Jeugdambassadeurs – spreekbuis een aanspreekpunt van en voor jongeren; jongeren voor jongeren op scholen, te financieren door de gemeente (opleiding en beloning jongeren)

1 keer geprioriteerd:

Preventiegids – ontwikkelen van gids/kaart/CD-ROM die sociale kaart toegankelijk maakt voor professionele werkers, te financieren door de gemeente (plm. fl. 30.000,-)

Ouders begeleiden elkaar - ouders voor ouders, ouders als ervaringsdeskundigen, te financieren door de gemeente (kosten coördinator)

Jeugdparticipatie – jeugd zichtbaar maken in de buurten, te financieren uit reguliere budgetten en via sponsoring.

Tenslotte

Een belangrijke opbrengst is gelegen in het feit dat instellingen samen met vertegenwoordigers van de gemeente om tafel hebben gezeten om te praten over samenwerking en afstemming binnen het lokale jeugdbeleid op basis van de gemeentelijke doelstellingen. Er is veel uitgewisseld en instellingen en gemeente zijn veel meer te weten gekomen over elkaars activiteiten.

De bereidheid bij instellingen en vertegenwoordigers van de gemeente om samen op een constructieve wijze na te denken over en uitvoering te geven aan het jeugdbeleid lijkt groot.

Het verdient dan ook aanbeveling het overleg tussen gemeente en instellingen op enigerlei wijze te continueren.

De gemeente Heemskerk kan het nu aangewakkerde enthousiasme en het tijdens de bijeenkomsten gecreëerde draagvlak de komende tijd gebruiken om belangrijke slagen te maken in het kader van het lokale jeugdbeleid.

Tenslotte hebben ook binnen de gemeente ambtenaren van verschillende afdelingen elkaar in het project gevonden.

Bekeken zou dienen worden of de voorbereidingsgroep zou kunnen worden gecontinueerd in de vorm van een ambtelijke stuurgroep jeugdbeleid.

4 Project Jeugdbeleid Heemskerk: aanbevelingen

In deze paragraaf worden enkele aanbevelingen geformuleerd en bouwstenen aangeleverd voor toekomstig jeugdbeleid op basis van de opbrengst van het Project Jeugdbeleid Heemskerk zoals hiervoor beschreven.

Samenwerking en afstemming

De eerste stappen in de onderlinge samenwerking tussen instellingen en gemeente zijn tijdens het traject jeugdbeleid gezet. Zoals in de vorige paragraaf op diverse plekken is benadrukt zal het bevorderen en versterken van die samenwerking verder gestalte moeten krijgen. De goede wil bij partijen is gekweekt; de meeste instellingen hebben enthousiast samengewerkt tijdens de themabijeenkomsten. Er zijn gezamenlijke doelstellingen, huidige activiteiten, nieuwe ideeën, ambities en benodigde randvoorwaarden geformuleerd; hier en daar zijn die nog niet volledig. De aandacht mag nu niet verslappen en partijen moeten ook op korte termijn aangesproken worden op hetgeen in de themabijeenkomsten gezamenlijk (!) besproken is.

Op veel plaatsen is de noodzaak tot verdere samenwerking, afstemming, informatie-uitwisseling en gezamenlijke communicatie met de doelgroep expliciet benoemd. Aan de basis van verdere samenwerking zou een vorm moeten liggen die de samenhang tussen verschillende beleidsterreinen zo groot mogelijk maakt, de gelegenheid biedt het integrale karakter van het jeugdbeleid tot uitdrukking te laten komen en slagvaardigheid in de uitvoering niet in gevaar brengt

Hiertoe zou allereerst op gemeentelijk niveau een **ambtelijke stuurgroep jeugdbeleid** dienen te worden waarin ambtenaren uit verschillende sectoren zitting hebben onder voorzitterschap van de (coördinerend) wethouder jeugdbeleid. Uit de opbrengst van de themabijeenkomsten mag blijken dat nogal wat sectoren/afdelingen te maken hebben met jeugdige belangen, Gekozen zou kunnen worden voor een kerngroep van ambtenaren (samenstelling naar analogie van de voorbereidingsgroep van het Project Jeugdbeleid) waaraan tijdelijk anderen kunnen worden toegevoegd. Het overleg van de stuurgroep dient vooral ter afstemming van verschillende beleidsterreinen vanuit de vraag naar de relevantie voor jeugdigen, monitoring van lokale ontwikkelingen ten aanzien van jeugdigen en verdere beleidsvoorbereiding (al dan niet gezamenlijk). Verder kunnen hier afspraken gemaakt te worden over de interne communicatie. Deze stuurgroep zou bijvoorbeeld 3 keer per jaar dienen samen te komen.

Verder zou op extern niveau een **regiegroep jeugd** gevormd dienen te worden. Van die regiegroep maken alle relevante (kern)instellingen en maatschappelijke organisaties deel uit en een vaste vertegenwoordiging van ambtenaren uit de gemeente (bijvoorbeeld de ambtenaren welzijn, sport en onderwijs, waar nodig aangevuld met ambtenaren van andere sectoren). De ambtelijke stuurgroep jeugdbeleid stuurt deze regiegroep aan; omgekeerd zorgt de regiegroep voor voeding van de ambtelijke stuurgroep. Op deze wijze zullen regiegroep en stuurgroep elkaar van voeding kunnen voorzien en elkaar kunnen stimuleren en over en weer zorgen voor continuïteit in het lokale jeugdbeleid.

Het voorzitterschap van de regiegroep jeugd kan in handen worden gelegd van de ambtenaar jeugdbeleid (zie hierna over coördinerend ambtenaar).

Het overleg van de regiegroep dient vooral ter afstemming van activiteiten, jaarplannen en het op basis van gesignaleerde behoeften bij jeugdigen gezamenlijk formuleren van doelstellingen op uitvoerend niveau. Tevens zou de regiegroep beleidsaanbevelingen kunnen doen aan de stuurgroep.

De regiegroep jeugd zou eveneens bijvoorbeeld 3 keer per jaar dienen samen te komen.

Uit (en onder de uitvoerende verantwoordelijkheid van) de regiegroep jeugd kunnen **werkgroepen of uitvoeringsgroepen** gevormd worden die op deeltherreinen verdere samenwerking met betrekking tot uitvoering en bijvoorbeeld informatieverstrekking aan de doelgroep tot stand brengen. Als voorbeelden op basis van de opbrengst van de themabijeenkomsten kunnen worden

genoemd: een werkgroep gezondheid en hulpverlening, een werkgroep onderwijs en arbeidstoeleiding en een werkgroep vrijetijdsvoorzieningen.

Coördinerend wethouder en ambtenaar

Tijdens de uitvoering van het project is de wethouder jeugdbeleid direct aanwezig geweest. Daarnaast heeft de ambtenaar jeugdbeleid prominent als coördinatiepunt in het project gefunctioneerd. Ook in de verdere ontwikkeling van het lokale jeugdbeleid wordt (op basis van de aanbevelingen hiervoor) door beleidsafdelingen en instellingen/maatschappelijke organisaties nauw samengewerkt. Waar samengewerkt wordt kan en mag een blijvende coördinatiefunctie niet ontbreken.

De wethouder jeugdbeleid is de eerste politieke verantwoordelijke voor het lokale jeugdbeleid, hoewel uitvoering daarvan raakt aan meer beleidsterreinen. Zij zal een centrale coördinatie vorm moeten kunnen geven, daarbij gedragen door een collegebrede steun voor het (gezamenlijk te formuleren en geformuleerde) lokale jeugdbeleid.

Het verdient aanbeveling de wethouder jeugdbeleid een coördinerende rol te laten vervullen in de ambtelijke stuurgroep jeugdbeleid.

De ambtenaar jeugdbeleid dient ook in het vervolg als centraal punt te kunnen opereren; dat kan echter alleen als ambtenaren van andere sectoren/afdelingen een bijdrage leveren aan de verdere ontwikkeling van jeugdbeleid in brede zin. Er moet grofweg gezegd ook iets te coördineren zijn. De coördinerend ambtenaar moet daarbij ook het vertrouwen hebben van collega-ambtenaren en omgekeerd zorgen voor het doorsluizen van informatie uit het veld (de regiegroep jeugd) naar de stuurgroep jeugdbeleid.

Het coördinerend gezicht van de ambtenaar jeugdbeleid krijgt dan vooral gestalte in de afstemming tussen beleidsterreinen, vertaald naar de uitvoering van dat beleid in alle veelzijdigheid. Die coördinatie staat of valt dus ook met de bereidheid van instellingen om deel te nemen aan de genoemde regiegroep jeugd, waarvan zij het voorzitterschap zou dienen te vervullen: de ambtenaar jeugdbeleid als spin in het web.

Het verdient aanbeveling de ambtenaar jeugdbeleid een coördinerende rol te laten vervullen in de regiegroep jeugd.

Overigens laat coördinatie, zowel van de wethouder jeugdbeleid als van de ambtenaar jeugdbeleid, ieders verantwoordelijkheden onverlet. In beide gevallen blijven anderen verantwoordelijk voor de eigen beleidsterreinen. In de veelheid van aspecten en thema's is echter een centrale rol onmisbaar. Dat is ook tijdens de uitvoering van het Project Jeugdbeleid helder geworden.

Lokaal en bovenlokaal

De gesprekken en thema's die tijdens het Project Jeugdbeleid aan de orde zijn geweest geven soms aan dat niet alle zaken op lokaal niveau geregeld kunnen worden. Met name de ontwikkelingen rond de jeugdzorg (hulpverlening) vragen om afstemming van lokaal en bovenlokaal beleid. In de aanloop naar een nieuwe nota jeugdbeleid zou daar aandacht aan besteed moeten worden. Zo kan lokaal jeugdbeleid naadloos aansluiten op het beleid dat op regionaal niveau wordt gemaakt. Regionaal overleg in dit verband bestaat reeds en zou in de toekomst verder versterkt dienen te worden.

Het verdient aanbeveling om te komen tot een goede afstemming tussen lokaal jeugdbeleid en regionale jeugdzorg.

Jeugdigen

De informatie tijdens de themabijeenkomsten (en de voorbereidingsbijeenkomsten) is vooral 'gedeeld' door deelnemers uit de verschillende sectoren en instellingen.

Ten aanzien van het geven van informatie over allerlei voorzieningen voor jeugdigen is de vraag: Aan wie dient die informatie te worden gegeven? Aan professionals? Aan jongeren?

Voor beide zijn heel concrete ideeën aangeleverd tijdens de themabijeenkomsten: het verversen en anders vormgeven van de preventiegids/sociale kaart (breed op te zetten, voor professionals bij instellingen) en het ontwikkelen van een jongerenmagazine Heemskerk (door en voor jongeren - i.s.m. JIP? -). Deze activiteiten/projectvoorstellen zijn (mits politiek gefiatteerd) op korte termijn realiseerbaar.

Verder zullen ook de thema's van de themabijeenkomsten (en de opbrengst daarvan) aan jongeren moeten worden voorgehouden. In een eerder stadium van het Project Jeugdbeleid Heemskerk het VNG-consultatietraject gebruikt gaan worden. De mening van jongeren in Heemskerk telt immers bij het aanpakken en uitvoeren van de projectvoorstellen en de verdere beleids- en besluitvorming (zie randvoorwaarde G).

Het is raadzaam op korte termijn zoveel mogelijk ervaring op te doen met jeugdparticipatie door in gesprek te gaan met jongeren.

Te denken valt aan het organiseren van rondetafelgesprekken met jongeren door de leden van de vier werkgroepen. Daartoe zouden jongeren aangeschreven / aangesproken moeten worden door de intermediairen (medewerkers van instellingen en organisaties) in samenwerking met de gemeente. Voor verdere uitwerking daarvan kan het VNG-consultatietraject worden gebruikt. De rondetafelgesprekken zouden tegelijk kunnen worden gebruikt om jongeren de gelegenheid te geven zich uit te spreken over de vraag of (en zo ja hoe) zij in de toekomst als Heemskerkse jongeren betrokken willen zijn en blijven bij zaken die voor hen van belang zijn.

De rondetafelgesprekken kunnen daarmee het begin vormen van een verankering van jeugdparticipatie in het Heemskerkse jeugdbeleid.

Bijlage I: Leden voorbereidingsgroep

Wethouder (mw. J. Kalverda-Commandeur)

Twee raadsleden (mw. M. Borst-Baltus, dhr. J. ten Hagen)

Afdelingshoofd welzijn (dhr. B. Peen)

Beleidsmedewerker jeugdbeleid (mw. E. Meines)

Beleidsmedewerker sociale zaken (mw. C. Stronkhorst, mw. M. ten Hage)

Beleidsmedewerker onderwijs (mw. A. Visser)

Beleidsmedewerker sport/recreatie (mw. L. Demoite)

Beleidsmedewerker bovengrondse infrastructuur (dhr. B. de Bie)

Senior stedenbouwkundige (dhr. F. Smit)

Bestuursondersteuning (dhr. R. Boekhoudt)

DSP (dhr. G.J. Slump)

Bijlage 2: beleidsthema's

Beleidsthema gezondheid en hulpverlening

Doelstelling 1	De gemeente wil een gezonde leefstijl van jeugdigen stimuleren en bevorderen waarbij ouders als extra aandachtspunt worden opgenomen.
Actoren	Beleidsmedewerker volksgezondheid, GGD, Brijderstichting, Scholen, Sportclubs, RIAGG, Welschap, OCK, Bureau Jeugdzorg, Sportopbouwwerk, Balie Zes, Thuiszorg, Bibliotheek, HALT
Huidige activiteiten	Voorlichting op scholen en bij jongerenwerk Preventiegids Buurtnetwerk Jongeren Informatie Punt (JIP) (Welschap, Balie Zes, Bibliotheek) Aandachtspunt: controle hygiëne en veiligheid op scholen (GGD) Gezondheidscontrole op scholen (GGD) Voorlichting op scholen: cursussen (GGD, Brijderstichting - 'Durf Je Wel' -, 'Project Gezonde School', voorlichting genotsmiddelen, HALT-cursussen) Screenen psychosociale problemen (GGD) Opvoedingsondersteuning ouders Signaleren trends door GGD (gezondheidsonderzoeken) Infogroepen voor ouders (Brijder) Jeugdsportpas (jongeren stimuleren om aan sport te doen) Drugsinfoteam
Nieuwe ideeën	Brede inzet instellingen op ouderavonden Jongeren en ouders die gezonde levensstijl promoten Inzet sportopbouwwerker voor stimuleren deelname aan sport GGD en scholen: meer mogelijkheden om hygiëne op scholen te verbeteren Overblijfmoeders en -vaders een rol laten spelen bij de voorlichting (aangeven wat goede voeding is in de broodtrommel)
Benodigde acties, randvoorwaarden	Opleiding overblijfmoeders en -vaders Medewerking van scholen Zie voor voorlichting voor en door jongeren doelstelling 3 gezondheid en hulpverlening Kwaliteit verbeteren tussenschoolse opvang
Ambitieniveau	Ouders en jongeren op hun manier betrekken bij voorlichting gezonde levensstijl
Mogelijkheden jeugdparticipatie	Voorlichting voor en door jongeren

Beleidsthema gezondheid en hulpverlening

Doelstelling 2	De gemeente wil de mogelijkheden voor deelname aan de samenleving van jeugdigen die te maken hebben met specifieke fysieke of psychische belemmeringen bevorderen en stimuleren met extra aandacht voor jongeren die moeilijk of niet te benaderen zijn.
Actoren	Beleidsmedewerker volksgezondheid en jeugdbeleid, GGD, OCK, Thuiszorg, Welschap, Bureau Jeugdzorg, Bibliotheek, Balie Zes, HALT, Scholen, WVG, Sportopbouwwerker, AMW
Huidige activiteiten	Buurtnetwerk Jeugd Interventie Team Begeleiden van cliënten Psychosociale hulpverlening (Bureau Jeugdzorg) Materiële hulpverlening (Balie Zes) Netwerk 0 - 4 jarigen Meldpunt kindermishandeling
Nieuwe ideeën	Zie ook doelstelling 3 gezondheid en hulpverlening Ook aandacht voor (ex-)probleemjongeren die jongeren op hun manier kunnen benaderen
Benodigde acties, Randvoorwaarden	
Ambitieniveau	Iedere jongere wordt benaderd Instellingen zullen adequaat en snel inspelen op het veldwerk Direct en gezamenlijk actie ondernemen!
Mogelijkheden jeugd-Participatie	

Beleidsthema gezondheid en hulpverlening

Doelstelling 3	De gemeente wil bewerkstelligen dat voorzieningen in de gezondheidszorg en de (jeugd)hulpverlening voor lokale jeugdigen (en ouders) bereikbaar en toegankelijk blijven c.q. bereikbaar en toegankelijk worden gemaakt.
Actoren	Beleidsmedewerker jeugdbeleid en onderwijs, Welschap, Bibliotheek, Scholen, Leerplichtambtenaar, Bureau Jeugdzorg, AMW, GGD, Balie Zes.
Huidige activiteiten	Bureau Jeugdzorg Opvoedwinkel Opvoedcursussen Preventiegids Jongeren Informatie Punt (JIP) Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) Materiële hulpverlening (Balie Zes) Aandacht voor voorlichting aan ouders (opvoedcursussen, ouderavonden) Peuterspeelzalen Peuterouderochtenden
Nieuwe ideeën	Schakelfunctionaris op scholen (is alleen nog in Velsen) Via Internet voorlichting over aanbod hulpverleningsinstanties OPvoedingsspreekuur op locatie Rijdende opvoedwinkel JIP ook voor ouders Jongeren en ouders als intermediairs inzetten Inzetten semiprofessionals (voorbeeld nu: opstapmoeders) Project jeugdbassadeurs (zie projectvoorstel gezondheid en hulpverlening)
Benodigde acties, Randvoorwaarden	Realiseren project jeugdbassadeurs Vergoeding en opleiding voor jongeren en ouders die voorlichting geven Studiepunten voor jongeren die voorlichting aan andere jongeren op scholen geven
Ambitieniveau	Een pilot starten voor het project jeugdbassadeurs in 2000 Elke jongere weet waar hij/zij naar toe kan voor hulp
Mogelijkheden jeugd-Participatie	

Beleidsthema gezondheid en hulpverlening

Doelstelling 4	De gemeente wil samenwerking en afstemming tussen zorgvoorzieningen in netwerkverbanden versterken die functioneren in de leefomgeving van jeugdigen.
Actoren	Beleidsmedewerker volksgezondheid en jeugdbeleid, leerplichtambtenaar, Welschap, Politie, HALT, GGD, Thuiszorg, Bureau Jeugdzorg, Scholen
Huidige activiteiten	Buurtnetwerk Jeugd Interventie Team Stuurgroep OGGZ Platform Preventie Kennemerland (nu nog erg informeel, beter gaan gebruiken!) Schakelfunctionarissen op scholen door Bureau Jeugdzorg Regionale netwerken waarbij individuele personen besproken worden (bijvoorbeeld netwerk 4 jarigen IJmond-Noord) Ondersteuning beroepsgroepen door OCK
Nieuwe ideeën	Een keer per jaar een Platform voor de instellingen op het gebied van hulpverlening organiseren
Benodigde acties, randvoorwaarden	De gemeente dient het Platform te coördineren en te faciliteren Het Platform dient zo breed mogelijk te worden samengesteld
Ambitieniveau	Iedere organisatie weet van de andere organisaties wat zij doen in 2000
Mogelijkheden jeugdparticipatie	

Beleidsthema arbeid en scholing

Doelstelling 1	De gemeente wil de deelname van alle jeugdigen aan het onderwijs bevorderen. Zij wil door haar beleid ernaar streven dat jeugdigen in de gemeente het onderwijs verlaat met een goede startkwalificatie voor de arbeidsmarkt.
Actoren	Leerplichtambtenaar, Beleidsmedewerker sociale zaken, onderwijs, welzijn, Schoolbesturen, RMC, ISK, Welschap, NOVA-college.
Huidige activiteiten	Administratie schoolverzuim en schooluitval: consulent voortijdig schoolverlaten Huiswerkbegeleiding Turkse meiden Opstap Peuterspeelzaalwerk en peuterouderochtenden Neveninstromers: De Fakkel Jasmin: kinderopvang NOVA-college Cursus omgang met pubers Buurtnetwerk Jeugdhulpverlening
Nieuwe ideeën	Cursussen OBD Buurtnetwerken uitbreiden
Benodigde akties, randvoorwaarden	Financiële middelen Welschap heeft al een verzoek gedaan voor een tweede buurtnetwerk De OBD zal meer voorlichting moeten geven over zijn activiteiten Zie verder algemene gedeelte doelstelling 2 arbeid en scholing
Ambitieniveau	In 2000 het tweede Buurtnetwerk Jeugdhulpverlening opzetten Uiteindelijk een netwerk realiseren voor alle basisscholen
Mogelijkheden jeugdparticipatie	

Beleidsthema arbeid en scholing

Doelstelling 2	De gemeente wil de toegang tot de arbeidsmarkt voor jeugdigen bevorderen door het stimuleren van een arbeidstoeleiding die aansluit bij de verworven startkwalificatie, ook wanneer deze startkwalificatie tekorten blijkt te vertonen, en door andere vormen van maatschappelijke participatie.
Actoren	Consulent Sociale Zaken, schooldirecteuren VO en VE, RMC, Arbeidsbureau, De Tunnel, NOVA-college, Welschap, CBB, MDGG, CVV, WIW-organisatie.
Huidige activiteiten	Sociale activering: onbenutte kwaliteiten Scholingstrajecten Werkervaringsplaatsen Dienstbetrekkingen: WIW (voorheen JWG/BPL) Netwerk overleg
Nieuwe ideeën	NB: onderstaande geldt voor alle vier doelstellingen van arbeid en scholing Sociale kaart per thema (actor) voor goede verwijzing Er zijn veel instellingen die niet van elkaar weten wat ze doen: verbeteren dus Preventiegids aanvullen Goede voorlichting (van elkaar weten wie wat doet) Actievere rol van het arbeidsbureau; eventueel het arbeidsbureau betrekken bij de WIW-organisatie (nieuwe stijl) Goede verwijzing realiseren
Benodigde acties, randvoorwaarden	Mentaliteitsverandering: Cliënt centraal stellen Uren van 'werkers' hiervoor inzetten Financiën
Ambitionniveau	Preventiegids in juni 2000 klaar of sociale kaart
Mogelijkheden jeugdparticipatie	

Beleidsthema arbeid en scholing

Doelstelling 3	De gemeente wil alle jeugdigen in staat stellen zich de Nederlandse taal eigen te maken, zodanig dat zij nu als jeugdige, later als volwassen burger, volwaardig kunnen functioneren in de samenleving (INTEGRATIE DOOR TAALBEHEERSING)
Actoren	Beleidsmedewerker onderwijs en jeugdbeleid, Scholen, Welschap, NOVA-college.
Huidige activiteiten	Opstap Taal- en ontwikkelingsproject op het NOVA-college Taalontwikkeling peuterspeelzalen De Fakkel JSK NT2 Conversatielessen Nederlands (tussen 18 en 25 jaar)
Nieuwe ideeën	Tussenschoolse opvang bij De Fakkel Asielzoekerscentrum (nieuwe klus) Tussentijdse instroom bij neveninstromers
Benodigde akties, randvoorwaarden	Subsidie (verkrijgen, zoeken) voor Fakkel II/taalschool Realiseren tussentijdse instroom taalonderwijs Een school als 'trekker' zoeken (Baandert?) Zoeken naar accommodatie (overblijf-) en beroepskracht tussenschoolse opvang (De Fakkel) en financieringswijze daarvan
Ambitieniveau	Het komend jaar (2000) tussentijdse instroom voor neveninstromers realiseren Het komend jaar (2000) professionele tussenschoolse opvang realiseren
Mogelijkheden jeugdparticipatie	

Beleidsthema arbeid en scholing

Doelstelling 4a	De gemeente wil de samenwerking tussen voorzieningen voor jeugdigen op het terrein van onderwijs en welzijnszorg bevorderen en deze stimuleren daarbij aansluiting te zoeken op de behoeften die uit de leefsituatie van de jeugdigen en hun ouders voortkomen.
Actoren	Beleidsmedewerker onderwijs en jeugdbeleid, Basisscholen, VO-scholen, Welschap, GGD
Huidige activiteiten	Jeugd Interventie Team De Fakkel
Nieuwe ideeën	Het opzetten van een nieuw overlegorgaan Het opzetten van een nieuw buurtnetwerk Brede schoolactiviteiten verder uitwerken
Benodigde acties, randvoorwaarden	Overleg starten over de brede school Duidelijk krijgen wat de brede school gaat inhouden
Ambitieniveau	Smalle invulling van de brede school (gefaseerd beginnen)
Mogelijkheden jeugd-participatie	Jeugd er in een later stadium bij betrekken

Beleidsthema arbeid en scholing

Doelstelling 4b (nieuw)	De gemeente wil de samenwerking tussen voorzieningen (voor jeugdigen) op het terrein van onderwijs en arbeidstoeleiding bevorderen en deze stimuleren daarbij aansluiting te zoeken op de behoeften die uit de leefsituatie van de jeugdigen en hun ouders voortkomen.
Actoren	Beleidsmedewerker onderwijs en jeugdbeleid, VO-scholen, Wel-schap, GGD, Arbeidsvoorziening (??)
Huidige activiteiten	Jeugd Interventie Team HALT Huiswerkbegeleiding Turkse leerlingen
Nieuwe ideeën	Het opzetten van een nieuw overleg tussen scholen en overige instellingen Het verrichten van een onderzoek naar de behoefte tot uitbreiding van huiswerkbegeleiding
Benodigde akties, randvoorwaarden	
Ambitieniveau	
Mogelijkheden jeugd-participatie	

Beleidsthema vrijetijd en jeugdvoorzieningen

Doelstelling 1	De gemeente wil jeugdigen in staat stellen om veilig te spelen in hun woon- en leefomgeving. (Ook sociale veiligheid in het oog houden: locatie en bereikbaarheid)
Actoren	Beleidsmedewerker sport/recreatie, stedenbouw en jeugdbeleid, buurtbeheer, Jeugd, Ouders, Omwonenden, Ambulant jongerenwerker, Politie
Huidige activiteiten	(2) Speelruimteplan Realiseren speelvoorzieningen jonge kinderen, schoolkinderen, jongeren Europese normgeving voor veiligheid speelterreinen (3) Jeugdpanels en kinderpanels via buurtbeheer en Welschap: kinderen zelf laten beoordelen wat veilig is
Nieuwe ideeën	(1) Betere afstemming/taakomschrijving van diverse actoren en overleg over de gang van zaken Meer verkeersonderwijs met betrekking tot verkeersveiligheid IMCO informatie Leesbaar kinderrapport 1 dag in het jaar een kindermanifestatie (Ad 2) Per jaar actualiseren
Benodigde acties, randvoorwaarden	(Ad 1) Informatiebulletin en een Wegwijzer per jaar (Ad 2) Schouw van de buurt
Ambitieniveau	(Ad 1) Start september 2000 (dan klaar)
Mogelijkheden jeugdparticipatie	(Ad 3) Samen met ouders (Ad 2) Kinderpanels per buurt

Beleidsthema vrijetijd en jeugdvoorzieningen

Doelstelling 2	De gemeente wil jeugdigen vanaf het voortgezet onderwijs in de gelegenheid stellen zich ongedwongen in de openbare ruimte (buitenruimte en openbare gebouwen) te kunnen ontspannen en elkaar te ontmoeten.
Actoren	Beleidsmedewerker sport/recreatie en jeugdbeleid, buurtbeheer, Scholen, Jongeren, Omwonenden, Buurthuizen, Bibliotheek
Huidige activiteiten	Speelvoorzieningen oudere jeugdigen (Fitpoint, Skateboardbaan, Voetbalkooi) (3) Jongeren betrekken bij inrichting openbare ruimte (buurtbeheer) (1) Ontmoetingsruimten (hangplekken) (5) Kinderboerderij
Nieuwe ideeën	(4) Realiseren hangplek Prinsenthal: indoorskatebaan, klimhal, internetcafé (2) Openbaar maken van jeugdactiviteiten!
Benodigde acties, randvoorwaarden	(Ad 3) Buurtvereniging Extra thema in buurtbeheer: jeugd (Ad 4) Bovenwijkse voorziening Instanties polsen Jeugd, zeker 12 - 16 jarigen (Ad 5) Educatief centrum, combinatie met bibliotheek Onderzoeksopdracht (Ad 2) Samenwerking met organisaties (Ad 1) Ouderen met jongeren in contact brengen
Ambitieniveau	(Ad 4) Snel aanpakken! Voordat de hal gesloopt is.
Mogelijkheden jeugdparticipatie	(Ad 4) Jeugdpanels, breed Bijvoorbeeld prijsvraag op scholen (Ad 2) Samenspraak. Jeugd laat zelf zien (Ad 1) Zelfwerkzaamheid jongeren: wat willen ze, wat kunnen ze?

Beleidsthema vrijetijd en jeugdvoorzieningen

Doelstelling 3 (/5)	De gemeente wil jeugdigen activeren om hun vrijetijd op een zinvolle wijze inhoud te geven (in combinatie met oorspronkelijke doelstelling 5: De gemeente wil bevorderen dat jeugdigen op actieve wijze bezig zijn met lichamelijke en culturele ontwikkeling)
Actoren	Beleidsmedewerker onderwijs, jeugdbeleid en sport/recreatie, Scholen, Welschap, d' Evelaer, Kinderopvang, Bibliotheek, Sportverenigingen, Horeca, Sportscholen, Instanties als Speldorado en Scouting, Muziekschool
Huidige activiteiten	<i>Sportief:</i> Kinderactiviteiten Tieneractiviteiten Jeugd betrekken bij de buurt (buurtbeheer) Sportopbouwwerk Ambulant jongerenwerk (link naar kinder- en tieneractiviteiten) Jeugdsportpasproject <i>Cultureel:</i> Stichting Popwerk Kinder/tiener/jeugdactiviteiten Jongeren Informatie Punt (JIP) in Donkey Shot
Nieuwe ideeën	Prinsenthal als hangplek (zie doelstelling 4) Fit for Fun: sportstimulering voor voortgezet onderwijs Verlengde schooldag Buitenschoolse activiteiten (samenwerking tussen welzijnswerk en scholen) Jongereninformatiepunt in bibliotheek Hangplek in buurthuizen zelf
Benodigde acties, randvoorwaarden	
Ambitieniveau	
Mogelijkheden jeugdparticipatie	

Beleidsthema vrijetijd en jeugdvoorzieningen

Doelstelling 4	De gemeente wil bevorderen dat jeugdigen (opgesplitst naar leeftijd) die na schooltijd en vóór hun thuiskomst geen bezigheden hebben en geen plek hebben om heen te gaan, ergens terecht kunnen en, onder begeleiding, activiteiten kunnen verrichten die aansluiten bij hun leeftijd en belangstelling.
Actoren	Beleidsmedewerker jeugdbeleid en onderwijs, Kinderopvang (o.a. Welschap), Scholen, Ouders, Jeugdigen (Zie ook onder doelstelling 2)
Huidige activiteiten	Naschoolse opvang Tiennerruimte De Globe en De Werf 'Huiskamer De Globe' van 16 - 18 uur Kinderactiviteiten buurthuizen
Nieuwe ideeën	
Benodigde acties, randvoorwaarden	
Ambitieniveau	
Mogelijkheden jeugdparticipatie	

Beleidsthema vrijetijd en jeugdvoorzieningen

Doelstelling 5	De gemeente wil bevorderen dat jeugdigen op actieve wijze bezig zijn met lichamelijke en culturele ontwikkeling.
Actoren	Beleidsmedewerker kunst, sport/recreatie, jeugdbeleid en stedenbouw, Buurtbeheer, Sportopbouwwerker, Muziekschool, GGD, Welschap.
Huidige activiteiten	
Nieuwe ideeën	
Benodigde acties, randvoorwaarden	
Ambitieniveau	
Mogelijkheden jeugdparticipatie	

Overkoepelend nieuw idee:

Ontwikkeling van overlegorgaan
van diverse actoren
waarbij ideeën worden gespuid
en afstemming plaatsvindt

Beleidsthema Wonen en leefomgeving

Doelstelling 1	De gemeente wil jeugdigen van 18 jaar en ouder in de gelegenheid stellen om zelfstandig te wonen. Zij wil daartoe haar beleid richten op de totstandkoming van passende en betaalbare woonruimte voor deze jeugdige burgers. Daarbij wil de gemeente voorkomen dat er concentratie ontstaat en zich richten op evenwichtige spreiding van dergelijke huisvesting in de gemeente.
Actoren	Beleidsmedewerker volkshuisvesting, woningcorporaties, projectontwikkelaars, particuliere verhuurders (S.E.W., kamerverhuurders), Welschap (Donkey Shot).
Huidige activiteiten	Woonruimteverdeelbeleid waarin jongerenhuisvesting een plaats heeft (labellen) Individuele coaching van jongeren door jongerenwerk Afspraak met woningcorporaties Signaalfunctie uit buurtbeheer
Nieuwe ideeën	Algemeen: duidelijker omschrijven huidige activiteiten en nieuwe ideeën (ook voor de leek!) Nieuwbouwbeleid Woonwinkelconcept (vraaggericht) Meer woningen labelen Introductie nieuwe bewoners bij/door de buurtmeester Rekening houden met jongerenhuisvesting bij opstellen wijkvisie bij (her)inrichten wijken
Benodigde akties, randvoorwaarden	Prestatie-afspraken tussen woningcorporaties en gemeente(n) Via gemeente gegevens aanleveren over nieuwe bewoners t.b.v. contact met buurtmeester
Ambitieniveau	
Mogelijkheden jeugdparticipatie	

Beleidsthema wonen en leefomgeving

Doelstelling 2	De gemeente wil bij de (her)inrichting van de openbare ruimte nadrukkelijk rekening houden met behoeften van jeugdigen van verschillende leeftijden. Daarbij streeft de gemeente naar een goede afweging van de belangen van jeugdigen ten opzichte van de belangen van andere gebruikers van de openbare ruimte.
Actoren	Stedenbouwkundigen, Beleidsmedewerker volkshuisvesting en jeugdbeleid, Buurtbeheer, Welschap, Buurtbewoners, Projectontwikkelaars, Woningbouwcorporaties.
Huidige activiteiten	Inspraak jeugdigen door panels (klein territorium, gericht onderwerp en systematisch en afgebakend in de tijd) Buurtbeheer Politiekeurmerk Inspraakavond
Nieuwe ideeën	Buurtbeheer starten in nieuwbouwwijk (reeds in ontwikkeling) Snelle uitvoering na inspraak Ruimte reserveren (nu en in de toekomst) in stedenbouwkundig plan Veiligheidseffectrapportage (her)inrichting openbare ruimte Uitbouwen panels
Benodigde acties, randvoorwaarden	Bij bestemmingsplannen ruimere omschrijving zodat door jeugd (of anderen) nadere invulling kan worden gegeven aan openbare ruimte (meervoudig ruimtegebruik)
Ambitieniveau	
Mogelijkheden jeugdparticipatie	Jeugd in panels

Beleidsthema wonen en leefomgeving

Doelstelling 3	De gemeente wil de zelfstandige deelname van jeugdigen aan het verkeer bevorderen en wil daarom waar nodig de verkeersveiligheid vergroten.
Actoren	Beleidsmedewerker verkeer en vervoer en jeugdbeleid, Welschap, Politie, Basisscholen, Veilig Verkeer Nederland.
Huidige activiteiten	Herkennen onveilige situaties door buurtbeheer Verkeerseducatie (per leeftijdsgroep) Aanpassen infrastructuur (o.a. rotondes, 30 km zonering) Verkeersbrigades
Nieuwe ideeën	Algemeen punt: verbeteren communicatie (bijvoorbeeld m.b.v. internet of magazine), in overleg met de jeugd! Trottoirs voor woningen Autovrije wijk
Benodigde acties, randvoorwaarden	
Ambitieniveau	
Mogelijkheden jeugd-participatie	

Beleidsthema wonen en leefomgeving

Doelstelling 4	De gemeente wil het gevoel van veiligheid en geborgenheid van jeugdigen in hun woon- en leefomgeving en in de lokale samenleving als geheel bevorderen.
Actoren	Beleidsmedewerker veiligheidsbeleid en jeugdbeleid, Welschap (o.a. ambulant jongerenwerk en opbouwwerk)
Huidige activiteiten	Netwerk van gemeente, politie en andere instellingen Convenant veilige school Buurtbeheer Schoor - en moederprojecten (jongerenopvang op particulier initiatief)
Nieuwe ideeën	Algemeen: particulier initiatief stimuleren (wensen van de jeugd honoreren) en professionaliseren van de bemiddeling Stimuleren professionele tieneropvang aanvullend op tieneropvang op particulier initiatief Jongeren een actieve rol laten spelen in de buurt door uitdagingen
Benodigde acties, randvoorwaarden	Uitdagingen voor de jeugd benoemen Buurtgericht budget beschikbaar stellen Bemiddeling professionalisering realiseren
Ambitieniveau	
Mogelijkheden jeugdparticipatie	

Bijlage3: projectvoorstellen per Themagroep

Themagroep: Arbeid en scholing**Projectvoorstel: Neveninstroom voor voortgezet onderwijs anderstaligen**

Inhoud projectvoorstel	Uitbreiding ISK/neveninstroom Niveau 2 Snel, intensief taalonderwijs Specifiek voor deze doelgroep (15 tot en met 17 jaar)
Doelgroep	Anderstalige jongeren die niet voldoende basis hebben voor regulier onderwijs
Territorium	IJmond-Noord
Benodigde actoren in samenwerking en uitvoering	ISK, Gemeenten, NOVA-College voor aansluiting
Uitvoeringstermijn/duur	Structureel
Benodigde financiën (huidige/nieuwe middelen)	Voorfinanciering Plaatsfinanciering (in plaats van mensfinanciering) (Zie model Velsen)
Betrokkenheid jeugdigen	Nauwelijks

Prioritering: 3 keer (Arbeid en scholing, Wonen en leefomgeving, Vrije tijd en jeugdvoorzieningen)

Themagroep: Arbeid en scholing**Projectvoorstel: Preventiegids / Sociale kaart op een andere manier**

Inhoud projectvoorstel	Het ontwikkelen van een gids / kaart of CD-rom die de sociale kaart, informatie, beter toegankelijk kan maken voor de professionele werkers (eventueel per actor)
Doelgroep	Professionele werkers bij instellingen
Territorium	Instellingen die in Heemskerk actief zijn
Benodigde actoren in samenwerking en uitvoering	De instellingen (JIP!)
Uitvoeringstermijn/duur	Eind schooljaar 1999, begin schooljaar 2000
Benodigde financiën (huidige/nieuwe middelen)	Nog niet bekend , plm. 30.000 gulden
Betrokkenheid jeugdigen	Niet van toepassing

Prioritering: 1 keer (Arbeid en scholing)

Themagroep: Gezondheid en hulpverlening**Projectvoorstel: Ouders begeleiden elkaar (buurtmaatjes)**

Inhoud projectvoorstel	Ouders voor ouders Ouders als ervaringsdeskundigen In informele, ongedwongen sfeer kunnen vragen gesteld worden (voorbeeld: de themmiddagen)
Doelgroep	Nadruk op ouders van kinderen van 9 - 12 jaar die moeilijk te bereiken zijn
Territorium	Scholen! Zo dicht mogelijk bij de doelgroep
Benodigde actoren in samenwerking en uitvoering	Welschap, Scholen, GGD, Bureau Jeugdzorg, AMW
Uitvoeringstermijn/duur	Op korte termijn (deskundigheid is bij Welschap aanwezig)
Benodigde financiën (huidige/nieuwe middelen)	Kosten coördinator
Betrokkenheid jeugdigen	Is gericht op ouders; daar is nog weinig aandacht voor in het jeugdbeleid

Prioritering: 1 keer (Gezondheid en hulpverlening)

Themagroep: Gezondheid en hulpverlening
Projectvoorstel: Jeugdambassadeurs

Inhoud projectvoorstel	Jeugdambassadeurs: spreekbuis en aanspreekpunt van en voor jongeren Jongeren voor jongeren Op scholen jeugdambassadeurs aanstellen (niet te verwarren met 'klasoudsten'; hoeven niet in de klas te zitten)
Doelgroep	12 tot en met 18 jaar, alle jongeren (niet alleen voor problemen)
Territorium	Scholen (voortgezet onderwijs) Begeleiding projecten vindt op scholen plaats
Benodigde actoren in samenwerking en uitvoering	Voortgezet onderwijs, Gemeente Heemskerk/Beverwijk, Welschap, JIT, Bureau Jeugdzorg, RIAGG, Politie Coördinatie eerst bij de gemeente Er moet een netwerk komen!
Uitvoeringstermijn/duur	Als pilot starten Schooljaar 2000/2001 bij één school (vb Baandert, Maarten van Heemskerk, Flevum)
Benodigde financiën (huidige/nieuwe middelen)	Opleiding voor de jongeren Beloning voor de jongeren (financieel, maar ook studiepunten) Coördinator
Betrokkenheid jeugdigen	Jongeren voor jongeren Via leerlingenraad jongeren betrekken

Prioritering: 2 keer (Gezondheid en hulpverlening, Wonen en leefomgeving)

Themagroep: Vrije tijd en jeugdvoorzieningen
Projectvoorstel: Overdekt spelen in de Dr. Prinsenhof

Inhoud projectvoorstel	Multifunctioneel Aanvullend Mobiele skateboardbaan Sport(toernooien) enzovoort
Doelgroep	Jeugd van 2 tot 80 en in het bijzonder van 12 tot 16 jaar
Territorium	Bovenwijkse voorzieningen voor Heemskerk
Benodigde actoren in samenwerking en uitvoering	Gemeente diverse betrokken beleidsmedewerkers, Welschap, Sportfederatie, Welzijnsinstellingen, enzovoort
Uitvoeringstermijn/duur	Eerste fase: 2 maanden (oranje licht krijgen): idee naar politiek Tweede fase: verder uitwerken
Benodigde financiën (huidige/nieuwe middelen)	Beheer, onderhoud Sponsoring, entree Geld
Betrokkenheid jeugdigen	Enquêtes onder jongeren na fase 1 Middelbare scholen

Prioritering: 4 keer (alle themagroepen)

Themagroep: Vrije tijd en Jeugdvoorzieningen
Projectvoorstel: Jeugdparticipatie

Inhoud projectvoorstel	Jeugd positief zichtbaar maken in de buurten
Doelgroep	Jeugd en ouderen
Territorium	Op alle terreinen Gericht op buurtniveau
Benodigde actoren in samenwerking en uitvoering	Diverse organisaties
Uitvoeringstermijn/duur	In alle projecten onderbrengen
Benodigde financiën (huidige/nieuwe middelen)	Sponsors, uit reguliere budgetten
Betrokkenheid jongeren	Vraaggericht werken

Prioritering: 1 keer (Vrije tijd en jeugdvoorzieningen)

Themagroep: Wonen en Leefomgeving
Projectvoorstel: Jongerenmagazine Heemskerk

Inhoud projectvoorstel	Informatie voor en door jongeren over Heemskerk en omgeving
Doelgroep	12 tot 18 jarigen
Territorium	Gemeente Heemskerk
Benodigde actoren in samenwerking en uitvoering	Voortgezet onderwijs (schoolkranten), Gemeente en Welschap stellen mogelijkheden beschikbaar, Verenigingen, Jongeren Informatie Punt, Middenstand
Uitvoeringstermijn/duur	Half jaar eerste uitgave Vier tot zes keer per jaar gratis uitgave
Benodigde financiën (huidige/nieuwe middelen)	Sponsors (advertenties) Fondsen Gemeente
Betrokkenheid jeugdigen	Jeugd in redactie (samenwerking met JIP?)

Prioritering: 4 keer (alle themagroepen)

Eindnotitie Project Jeugdbeleid Heemskerk

25 februari 2000

Peter Kwakkelstein
Gert Jan Slump

VERVANGEN DOOR VOORBLAD DSP-WP51

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Methode	4
3	Opbrengst van de themabijeenkomsten: bouwstenen	6
4	Project Jeugdbeleid Heemskerk: aanbevelingen	11
Bijlage 1	Leden voorbereidingsgroep	14
Bijlage 2	Beleidsthema's	15
Bijlage 3	Projectvoorstellen per themagroep	35

1 Inleiding

Voor u ligt de eindnotitie in het kader van het Project Lokaal Jeugdbeleid Heemskerk. De eindnotitie vergezelt de opbrengsten van de themabijeenkomsten die in het kader van het project gehouden zijn en zet deze in perspectief.

De notitie beoogt enerzijds de gevolgde procedure te beschrijven (verantwoording), middels een weergave van de opbrengst bouwstenen voor de verdere ontwikkeling van het lokale jeugdbeleid te leveren een aanvullend enkele aanbevelingen te doen.

Als hoofddoelstellingen voor het traject jeugdbeleid Heemskerk zijn in de bestuursopdracht van juni 1999 de volgende doelstellingen geformuleerd:

- 1 bevorderen van onderlinge samenwerking tussen instellingen als onderwijs, eerstelijnszorg, welzijnswerk, arbeidsvoorziening, justitie, politie en sociale dienst;
- 2 instellen van een vast coördinatiepunt binnen de gemeentelijke organisatie, zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau, zodat iedereen weet waar hij/zij terecht kan;
- 3 geven van informatie over allerlei voorzieningen voor jeugdigen.

Daarbij werden de volgende randvoorwaarden geformuleerd:

- A het concept 'Plan van Aanpak Jeugdbeleid' van oktober 1998 vormt uitgangspunt voor het implementeren van jeugdbeleid;
- B de gemeentelijke verantwoordelijkheid (regierol) moet duidelijker naar voren komen;
- C het moet gericht zijn op samenwerking tussen alle interne en externe actoren die betrokken zijn bij het jeugdbeleid;
- D het moet alle beleidsterreinen omvatten en terreinoverschrijdend (integraal) zijn;
- E er moet een vast coördinatiepunt komen, waarvoor voldoende uren beschikbaar zijn;
- F een extern adviseur biedt ondersteuning om de overlegstructuren meer inzichtelijk te maken;
- G jeugdigen moeten bij elke belangrijke fase betrokken zijn;
- H goede initiatieven worden tijdens de beleidsontwikkeling opgepakt.

In vervolg op het Plan van Aanpak Jeugdbeleid (oktober 1998), het onderzoek 'Inventarisatie van de wensen, behoeften en de problemen van de jeugd in Heemskerk' (DSP, mei 1998) en het GGD-onderzoek 'Gezondheid van de jeugd in de IJmond (GGD-Midden Kennemerland, mei 1998) heeft de gemeente Heemskerk met het Project Jeugdbeleid voor ogen gehad om samen met instellingen in Heemskerk vervolgstappen nemen in het lokale jeugdbeleid.

De gevolgde methode zal in paragraaf 2 worden beschreven. In paragraaf 3 volgt een weergave van de opbrengst van de themabijeenkomsten en zijn op basis van de bijeenkomsten bouwstenen te vinden voor jeugdbeleid op korte (projectvoorstellen) en langere (op basis van de matrices) termijn. In paragraaf 4 worden aanvullend enkele algemene aanbevelingen gedaan.

2 Methode

Het bestuur van de gemeente Heemskerk heeft in juni 1999 besloten dat bij de vervolgstappen in het kader van het Project Jeugdbeleid de PLONS-methode of een vergelijkbare methode ingezet diende te worden. 'PLONS' staat voor verbetering Planning en Controle-instrumenten. Door middel van 'PLONS' wordt beoogd alle betrokken te stimuleren om na te denken wat jeugdbeleid (al dan niet als facetbeleid) voor hun beleidsterrein of organisatie betekent. De coördinatie van het project beruiste bij de ambtenaar jeugdbeleid, die daarbij ondersteund werd door DSP.

De eerste stap die is gezet is het instellen van een intern ambtelijk voorbereidingsteam. In het voorbereidingsteam hebben zitting gehad de wethouder jeugdbeleid, de ambtenaren jeugdbeleid, onderwijs, sociale zaken, bovengrondse infrastructuur, stedenbouw, sport en recreatie en twee raadsleden; namens de bestuursafdeling nam een organisatiedeskundige deel aan de besprekingen (zie voor de samenstelling van de voorbereidingsgroep ook bijlage I).

De taak van dit team bestond uit het voorbereiden van twee themabijeenkomsten waarvoor instellingen, ambtenaren en politici zijn uitgenodigd.

Er is gekozen om het lokale jeugdbeleid aan de hand van vier thema's/beleidsterreinen aan de orde te stellen. De vier thema's zijn wonen en leefomgeving, arbeid en scholing, gezondheid en hulpverlening en vrije tijd en jeugdvoorzieningen. Voor de inventarisatie per thema zijn zogenaamde "productenlijsten" of "matrices" opgesteld en is de aanpak van de twee themabijeenkomsten verder uitgewerkt. De matrix is een lijst waarin de producten worden uitgewerkt, de stand van zaken ten aanzien van benoemde producten wordt omschreven, ambities en gewenste resultaten en de betrokken actoren worden benoemd. Verder is plaats ingeruimd om mogelijkheden voor jeugdparticipatie te benoemen.

Het voorbereidingsteam is in totaal drie keer bij elkaar geweest om de procedurele zaken rond de themabijeenkomsten te bespreken. Daarnaast vonden nog twee bijeenkomsten plaats waarin aandacht is besteed aan de PLONS-methode en coaching ten behoeve van voorzitterschap en begeleiding van de themagroepen.

Tijdens de voorbereiding bleek het lastig de matrices eenduidig in te vullen. Vervolgens is uitgebreid gediscussieerd over de aanvankelijke indeling van de matrices (PLONS) en deze discussie heeft geresulteerd in een aangepaste versie van de lijsten voor het Project Jeugdbeleid. De uiteindelijke indeling van de lijsten is: doelstellingen, actoren, huidige activiteiten, nieuwe ideeën, benodigde acties/randvoorwaarden, ambitieniveau en mogelijkheden voor jeugdparticipatie.

Het voorbereidingsteam heeft de matrices vooraf voor een gedeelte ingevuld. Met name de doelstellingen zijn zorgvuldig afgewogen en in de matrices opgenomen. Per thema zijn vier doelstellingen benoemd.

Lokaal jeugdbeleid is nogal divers. Het is daarom steeds belangrijk om een inhoudelijke afbakening te maken. Deze afbakening is onder andere te vinden in het bestaande beleid en onderzoeken. Het Plan van Aanpak Jeugdbeleid en het DSP-onderzoek 'Inventarisatie van de wensen, de behoeften en de problemen van de jeugd in Heemskerk' vormden de basis voor de formulering van deze doelstellingen. Beide stukken plus het eerder genoemde GGD-onderzoek zijn dan ook ter kennisneming aangeboden aan leden van de voorbereidingscommissie en beschikbaar gesteld aan de deelnemers aan de themabijeenkomsten.

De voorbereidingsgroep heeft op basis van voorkeuren van deelnemers de externe organisaties ingedeeld per thema.

Tijdens de themabijeenkomsten zijn alle betrokken actoren gevraagd mee te denken over de verdere invulling van de gepresenteerde matrices.

De eerste themabijeenkomst nam een halve dag in beslag. Tijdens de eerste bijeenkomst zijn de deelnemers na enkele inleidingen aan de slag gegaan met de invulling van het eerste deel van de

matrices (aanscherpen doelstellingen en aanvullen actoren, huidige activiteiten en nieuwe ideeën).

Omdat tijdens de eerste bijeenkomst bleek dat het invullen van de matrices een nogal abstracte aangelegenheid was is ervoor gekozen de opzet van de tweede bijeenkomst licht te wijzigen. De tweede bijeenkomst werd in twee delen gesplitst. De ochtendsessie werd, wederom na enkele inleidingen, gewijd aan het verder invullen van de matrices. De middagsessie werden deelnemers uitgedaagd om op basis van de matrices concrete projectvoorstellen te doen. Een tweede reden daarvoor was om in afwachting van verdere beleids- en besluitvorming op basis van de ingevulde matrices op korte termijn voldoende voeding te hebben om de geformuleerde ideeën en de contacten die tijdens de themabijeenkomsten zijn gelegd over de themabijeenkomsten heen te tillen en te effectueren.

3 Opbrengst van de themabijeenkomsten: bouwstenen

De twee themabijeenkomsten zijn bijgewoond door 15 vertegenwoordigers van de gemeente Heemskerk en 25 deelnemers vanuit de instellingen. De vrijetijdssector, de welzijnsorganisaties en de hulpverlening waren goed vertegenwoordigd. Afwezig waren onder meer vertegenwoordigers van voortgezet onderwijs, sportorganisaties, migrantenorganisaties en de woningbouwcorporaties.

De gesprekken in de themagroepen verliepen geanimeerd. Wel bleken de aanwezigen de nodige moeite te hebben om de doelstellingen verder aan te scherpen en te concretiseren en de matrices volledig in te vullen. Toch biedt de opbrengst (zie voor de opbrengst ook de matrices bijlage 2) een basis voor verdere beleidsvorming. Daarnaast zijn de deelnemers zoals gezegd per themagroep uitgedaagd een concrete vertaalslag te maken van de opbrengst in de matrices in de vorm van 7 projectvoorstellen (zie bijlage 3) die op korte termijn uitgevoerd zouden kunnen worden. Deze 7 projectvoorstellen zijn na presentatie door de opstellers door de deelnemers aan de themabijeenkomsten geprioriteerd.

Snelle politieke besluitvorming (op basis van de prioritering door de deelnemers) over deze projectvoorstellen is gewenst.

Hierna volgen per thema (uitgesplitst naar doelstellingen) de belangrijkste resultaten. In het hiernavolgende is vooral gefocust op nieuwe ideeën. Bestaande activiteiten per doelstelling zijn terug te vinden in de matrices. De vetgedrukte tekst is gebaseerd op de volgens deelnemers aan de themagroepen benodigde acties en de te realiseren randvoorwaarden. Op een aantal punten zal daar politieke besluitvorming voor nodig zijn.

Thema gezondheid en hulpverlening

Ten aanzien van doelstelling 1 (een gezonde leefstijl van jeugdigen stimuleren en bevorderen waarbij ouders als extra aandachtspunt worden meegenomen) is opgemerkt dat het wenselijk zowel jongeren als ouders in te schakelen bij gezondheidsvoorlichting. Dat dient onder meer gestalte te krijgen door het organiseren van voorlichtingsavonden op school in samenwerking met instellingen en voorlichtingsprojecten te starten waarbij zowel jongeren als ouders worden ingeschakeld. Daar waar ouders participeren in voorzieningen (bijvoorbeeld bij het overblijven) kunnen zij een voorbeeldfunctie vervullen voor jeugdigen.

Verder dient de sportdeelname verder te worden gestimuleerd door inzet van de sportopbouwwerker.

Hiertoe dient de kwaliteit van de tussenschoolse opvang te worden verbeterd en zullen overblijfouders opleidingsmogelijkheden moeten krijgen. De medewerking van scholen is vereist.

Ten aanzien van doelstelling 2 (mogelijkheden voor deelname aan de samenleving van jeugdigen, die te maken hebben met specifieke belemmeringen, bevorderen en stimuleren met extra aandacht voor moeilijk of niet benaderbare jongeren) is voorgesteld voor het benaderen van deze groep ook (ex-)probleemjongeren in te zetten. Instellingen zullen daarbij gezamenlijk moeten optrekken om het aanbod actief te profileren op basis van een persoonlijke benadering van deze doelgroep. Op basis van dat 'veldwerk' zal adequaat en snel moeten worden gereageerd.

Hiertoe dienen instellingen op het gebied van gezondheid en hulpverlening de krachten te bundelen om tot slagvaardige uitvoering over te kunnen gaan.

Ten aanzien van doelstelling 3 (bewerkstelligen dat voorzieningen in de gezondheidszorg en de (jeugd)hulpverlening bereikbaar en toegankelijk blijven c.q. worden voor jeugdigen en ouders) wordt gepleit voor een schakelfunctionaris op scholen (zoals die in Velsen al actief is) en de gezamenlijke voorlichting aan jeugdigen en ouders (opvoedingssprekuren, JIP ook voor ouders, rijdende opvoedwinkel) te verbeteren en te versterken. Ook hier wordt gepleit om jeugdigen ('jeugdambassadeurs') en ouders als intermediairs te betrekken.

Hiertoe zou bekeken moeten worden of een schakelfunctionaris op scholen in Heemskerk aangesteld kan worden.

De gezamenlijke voorlichting van instellingen zal verder moeten worden verbeterd.

Verder dient een vergoeding en een opleiding voor jeugdigen en ouders die betrokken worden bij de voorlichting te worden gerealiseerd. Ook kan worden gedacht aan een honorering in studiepunten voor jeugdigen.

Ten aanzien van doelstelling 4 (versterken van samenwerking en afstemming tussen zorgvoorzieningen en netwerkverbanden die functioneren in de leefomgeving van jeugdigen) is het voorstel eenduidig: er zal jaarlijks een Platformoverleg moeten zijn tussen alle betrokken instellingen op het gebied van hulpverlening aan jeugdigen.

Hiertoe zal de gemeente het initiatief moeten nemen als regisseur in het jeugdbeleid (coördineren en faciliteren) en zal bij de samenstelling zo breed mogelijk te werk gegaan moeten worden.

Thema arbeid en scholing

Ten aanzien van doelstelling 1 (deelname van alle jeugdigen aan het onderwijs bevorderen en bevorderen dat zij het onderwijs verlaten met een goede startkwalificatie voor de arbeidsmarkt) wordt opgemerkt dat van de Onderwijsbegeleidingsdienst (OBD) in deze een belangrijke bijdrage wordt verwacht. De dienst zal meer voorlichting en cursussen moeten geven over de mogelijkheden en activiteiten. Daarnaast zou een tweede buurtnetwerk jeugdhulpverlening gestart moeten worden met als uiteindelijk doel een netwerk voor alle basisscholen..

Door de OBD zullen activiteiten ontplooid moeten worden. Verder zullen financiële middelen moeten worden vrijgemaakt voor een tweede buurtnetwerk.

Ten aanzien van doelstelling 2 (de toegang tot de arbeidsmarkt voor jeugdigen bevorderen door het stimuleren van een arbeidstoeleiding die aansluit bij de verworven startkwalificatie – ook bij tekorten - en door andere vormen van maatschappelijke participatie) is geconstateerd dat een sociale kaart op dit terrein (en wellicht ook breder) nodig is. Bovendien dienen de instellingen elkaar beter te informeren over hun activiteiten en mogelijkheden en zullen de verwijzingsafspraken dienen te worden aangescherpt. Van het Arbeidsbureau mag in de toekomst een actievere rol worden verwacht (o.a. hen betrekken bij de WIW-organisatie)

De preventiegids dient op korte termijn te worden aangevuld (om te kunnen fungeren als sociale kaart.

Instellingen dienen uren en financiën vrij te maken voor informatie en afstemming in het kader van de arbeidstoeleiding in brede zin.

Ten aanzien van de derde doelstelling (integratie door taalbeheersing) is door de deelnemers opgemerkt dat professionele tussenschoolse opvang (Fakkel II/taalschool) en tussentijdse instroom voor neveninstromers (in het huidige taalonderwijs) naast de reeds bestaande activiteiten een belangrijke verbetering kunnen betekenen. Ook het Asielzoekerscentrum levert hier een nieuwe vraag op.

Tussentijdse instroom voor neveninstromers en professionele tussenschoolse opvang dienen te worden gerealiseerd.

Ten aanzien van doelstelling 4a (samenwerking tussen voorzieningen voor jeugdigen op het terrein van onderwijs en welzijn bevorderen en stimuleren tot aansluiting bij behoeften jeugdigen en ouders) is vooral gefocust op de noodzaak voor een nieuw overlegorgaan, het opzetten van een tweede buurtnetwerk (zie ook doelstelling 1) en het verder uitwerken van de Brede schoolactiviteiten. Daartoe dient overleg te starten rond de vraag wat dient die in te houden.

Naast het tweede buurtnetwerk (eerder genoemd) dient op korte termijn en gefaseerd te worden begonnen met overleg over de invulling van de Brede school (smal beginnen).

Ten aanzien van doelstelling 4b (samenwerking tussen voorzieningen voor jeugdigen op het terrein van onderwijs en arbeidstoeleiding bevorderen en stimuleren tot aansluiting bij behoeften jeugdigen en hun ouders) is gepleit voor het opzetten van een nieuw overleg tussen scholen en overige instellingen, naast het reeds bestaande JIT en het verrichten van onderzoek naar de behoefte tot uitbreiding van huiswerkbegeleiding.

Aangedrongen wordt op een nieuw overleg (naast het bestaande JIT) tussen onderwijs en andere instellingen op het terrein van arbeidstoeleiding en op een behoeftenonderzoek naar huiswerkbegeleiding.

Thema vrijetijd en jeugdvoorzieningen

Ten aanzien van doelstelling 1 (jeugdigen in staat stellen veilig te spelen in woon- en leefomgeving) is voorgesteld om in het kader van het speelruimteplan (jaarlijks te actualiseren) jeugdschouwen/kinderpanels in de buurt te organiseren. Verder kwam aan de orde dat er behoefte is aan een wegwijzer/informatiebulletin met het aanbod van alle instellingen voor jeugdigen (zou kunnen voortkomen uit een betere afstemming en overleg tussen instellingen). Naast de bestaande kinderpanels (eventueel ouders/ouderpanels toevoegen aan deze panels) zou eens per jaar een kindermanifestatie kunnen worden gehouden.

Het aanbod van instellingen dient in kaart gebracht te worden ter afstemming van dat aanbod en voor een wegwijzer voor jeugdigen.

Kinderpanels dienen te worden uitgebreid en mede aangehaakt kunnen worden bij het speelruimteplan (combi met jeugdschouw).

Het speelruimteplan dient jaarlijks te worden geactualiseerd.

Ten aanzien van doelstelling 2 (jeugdigen vanaf het voortgezet onderwijs in de gelegenheid stellen zich te kunnen ontspannen en elkaar te ontmoeten in de openbare ruimte) is ook gepleit voor het verbeteren van de informatie over verschillende activiteiten van en de samenwerking tussen alle instellingen. Verder is gepleit voor een grote centrale voorziening (Prinsenhof) met verschillende voorzieningen onder één dak. Een ander voorstel dat aan de orde kwam betreft het realiseren van een educatief centrum bij de kinderboerderij, in samenwerking met de bibliotheek. **Samenwerking tussen instellingen dient te worden vergroot om aanbod zichtbaarder te maken en op elkaar af te stemmen.**

Voor het realiseren van een centrale voorziening in de Prinsenhof dienen snel de mogelijkheden en het draagvlak onderzocht te worden.

Buurtverenigingen dienen te worden betrokken bij het zoeken naar/realiseren van ontmoetingsvoorzieningen voor jeugdigen.

Ten aanzien van doelstelling 3 (jeugdigen activeren hun vrijetijd op een zinvolle wijze inhoud te geven) is wederom het realiseren van een centrale voorziening (Prinsenhof) aan de orde geweest. Verder is voorgesteld om sportstimulering in het voortgezet onderwijs (Fit for Fun) aan te pakken, en om door welzijnswerk samen met scholen buitenschoolse activiteiten te laten organiseren, naast de verlengde schooldag, een Jongereninformatiepunt in de bibliotheek te realiseren en hangplekken voor jongeren in de buurthuizen.

Instellingen en gemeente dienen ruimte te realiseren voor jeugdigen door de mogelijkheden voor koppeling van voorzieningen en functies te onderzoeken.

(De themagroep is niet toegekomen aan doelstellingen 4 en 5)

Themagroep wonen en leefomgeving

Ten aanzien van doelstelling 1 (jeugdigen van 18 jaar en ouder in de gelegenheid stellen om zelfstandig in passende en betaalbare huisvesting te wonen, rekening houdend met een evenwichtige spreiding van dergelijke huisvesting) zijn de mogelijkheden die nieuwbouw, woonwinkconcept en het labelen van woningen voor jeugdigen kunnen bieden aan de orde geweest. Ook bij de herinrichting van wijken kan deze doelstelling verder worden gerealiseerd. Ook zouden jongeren door de buurtmeester kunnen worden geïntroduceerd.

Er dienen prestatie-afspraken te worden gemaakt tussen woningcorporatie(s) en gemeente, waarbij op basis van genoemde mogelijkheden voldoende passende woonruimte voor jongeren beschikbaar zou moeten komen.

Ten aanzien van doelstelling 2 (bij (her)inrichting van openbare ruimte rekening houden met behoeften van jeugdigen, waarbij de gemeente jeugdige belangen afweegt tegen andere

belangen) zijn, in aansluiting op bestaande activiteiten (als buurtbeheer in de oude wijken en kinderpanels), de mogelijkheden van het uitbouwen van buurtbeheer naar nieuwe wijken en van de kinderpanels en het reserveren van ruimte voor jeugdigen in stedenbouwkundige plannen. Ook de veiligheidseffectrapportage (her)inrichting openbare ruimte zou aan deze doelstelling getoetst kunnen worden.

Bij de planvorming rond openbare ruimte dient het belang van jeugdigen nadrukkelijk betrokken en gewogen te worden.

De mogelijkheid dient te worden overwogen om bij bestemmingsplannen ruimere omschrijvingen te hanteren zodat door de jeugd nadere invulling kan worden gegeven aan de openbare ruimte.

Ten aanzien van doelstelling 3 (bevorderen van zelfstandige deelname van jeugdigen aan het verkeer en waar nodig de verkeersveiligheid vergroten) is de mogelijkheid geopperd om vooral de communicatie met jeugdigen over verkeersveiligheid in overleg met jeugdigen te verbeteren (herkennen en opsporen van onveilige situaties, insteek via buurtbeheer). Ook zou aandacht gegeven moeten worden aan het voorhanden zijn van trottoirs voor woningen en autovrije wijken.

Jeugdigen dienen te worden betrokken bij het herkennen en signaleren van onveilige situaties, via het buurtbeheer.

Ten aanzien van doelstelling 4 (bevorderen van gevoel van veiligheid en geborgenheid van jeugdigen in hun woon- en leefomgeving en in de lokale samenleving als geheel) is gepleit voor het stimuleren van particulier initiatief en het professionaliseren van de bemiddeling tussen jeugdigen en de samenleving. Professionele tieneropvang zou moeten worden gestimuleerd (in aanvulling op particuliere tieneropvang) en jeugdigen zouden uitgedaagd moeten worden in de samenleving een actieve rol te spelen.

Er dienen uitdagingen voor de jeugd ten aanzien van woon- en leefomgeving te worden benoemd. Voor het op basis daarvan ondernemen van actie zou buurtgericht budget beschikbaar moeten komen. De benodigde bemiddeling tussen jeugdigen en de samenleving zou op professionele basis dienen te worden gerealiseerd.

Projectvoorstellen

De 4 themagroepen zijn uitgedaagd om de opbrengst van de gesprekken te vertalen in projectvoorstellen (maximaal 2 per groep) die op korte termijn, in afwachting van verdere beleids- en besluitvorming, gerealiseerd zouden kunnen worden. De projectvoorstellen zijn, in volgorde van prioritering door alle deelnemers (per themagroep konden 4 'prioriteringen' worden aangegeven voor de 7 projectvoorstellen):

4 keer geprioriteerd:

Jongerenmagazine Heemskerk - informatie voor en door jongeren over Heemskerk en omgeving: periodieke jongerenkrant, te financieren via sponsors (advertenties), fondsen en gemeente

Overdekte spelen in de Prinsenhof - multifunctionele, aanvullende en breed opgezette voorziening, te financieren door gemeente (beheer, onderhoud), sponsoring en entreeheffing (vooraf: haalbaarheidsonderzoek).

3 keer geprioriteerd:

Neveninstroom voor voortgezet onderwijs anderstaligen - uitbreiding ISK/neveninstroom, niveau 2, snel en intensief taalonderwijs voor 15 - 17 jarigen, te financieren door de gemeente via voorfinanciering en plaatsfinanciering (in plaats van mensfinanciering).

2 keer geprioriteerd:

Jeugdambassadeurs - spreekbuis een aanspreekpunt van en voor jongeren; jongeren voor jongeren op scholen, te financieren door de gemeente (opleiding en beloning jongeren)

1 keer geprioriteerd:

Preventiegids – ontwikkelen van gids/kaart/CD-ROM die sociale kaart toegankelijk maakt voor professionele werkers, te financieren door de gemeente (plm. fl. 30.000,-)

Ouders begeleiden elkaar - ouders voor ouders, ouders als ervaringsdeskundigen, te financieren door de gemeente (kosten coördinator)

Jeugdparticipatie – jeugd zichtbaar maken in de buurten, te financieren uit reguliere budgetten en via sponsoring.

Tenslotte

Een belangrijke opbrengst is gelegen in het feit dat instellingen samen met vertegenwoordigers van de gemeente om tafel hebben gezeten om te praten over samenwerking en afstemming binnen het lokale jeugdbeleid op basis van de gemeentelijke doelstellingen. Er is veel uitgewisseld en instellingen en gemeente zijn veel meer te weten gekomen over elkaars activiteiten.

De bereidheid bij instellingen en vertegenwoordigers van de gemeente om samen op een constructieve wijze na te denken over en uitvoering te geven aan het jeugdbeleid lijkt groot.

Het verdient dan ook aanbeveling het overleg tussen gemeente en instellingen op enigerlei wijze te continueren.

De gemeente Heemskerk kan het nu aangewakkerde enthousiasme en het tijdens de bijeenkomsten gecreëerde draagvlak de komende tijd gebruiken om belangrijke slagen te maken in het kader van het lokale jeugdbeleid.

Tenslotte hebben ook binnen de gemeente ambtenaren van verschillende afdelingen elkaar in het project gevonden.

Bekeken zou dienen worden of de voorbereidingsgroep zou kunnen worden gecontinueerd in de vorm van een ambtelijke stuurgroep jeugdbeleid.

4 Project Jeugdbeleid Heemskerk: aanbevelingen

In deze paragraaf worden enkele aanbevelingen geformuleerd en bouwstenen aangeleverd voor toekomstig jeugdbeleid op basis van de opbrengst van het Project Jeugdbeleid Heemskerk zoals hiervoor beschreven.

Samenwerking en afstemming

De eerste stappen in de onderlinge samenwerking tussen instellingen en gemeente zijn tijdens het traject jeugdbeleid gezet. Zoals in de vorige paragraaf op diverse plekken is benadrukt zal het bevorderen en versterken van die samenwerking verder gestalte moeten krijgen. De goede wil bij partijen is gekweekt; de meeste instellingen hebben enthousiast samengewerkt tijdens de themabijeenkomsten. Er zijn gezamenlijke doelstellingen, huidige activiteiten, nieuwe ideeën, ambities en benodigde randvoorwaarden geformuleerd; hier en daar zijn die nog niet volledig. De aandacht mag nu niet verslappen en partijen moeten ook op korte termijn aangesproken worden op hetgeen in de themabijeenkomsten gezamenlijk (!) besproken is.

Op veel plaatsen is de noodzaak tot verdere samenwerking, afstemming, informatie-uitwisseling en gezamenlijke communicatie met de doelgroep expliciet benoemd. Aan de basis van verdere samenwerking zou een vorm moeten liggen die de samenhang tussen verschillende beleidsterreinen zo groot mogelijk maakt, de gelegenheid biedt het integrale karakter van het jeugdbeleid tot uitdrukking te laten komen en slagvaardigheid in de uitvoering niet in gevaar brengt

Hiertoe zou allereerst op gemeentelijk niveau een **ambtelijke stuurgroep jeugdbeleid** dienen te worden waarin ambtenaren uit verschillende sectoren zitting hebben onder voorzitterschap van de (coördinerend) wethouder jeugdbeleid. Uit de opbrengst van de themabijeenkomsten mag blijken dat nogal wat sectoren/afdelingen te maken hebben met jeugdige belangen. Gekozen zou kunnen worden voor een kerngroep van ambtenaren (samenstelling naar analogie van de voorbereidingsgroep van het Project Jeugdbeleid) waaraan tijdelijk anderen kunnen worden toegevoegd. Het overleg van de stuurgroep dient vooral ter afstemming van verschillende beleidsterreinen vanuit de vraag naar de relevantie voor jeugdigen, monitoring van lokale ontwikkelingen ten aanzien van jeugdigen en verdere beleidsvoorbereiding (al dan niet gezamenlijk). Verder kunnen hier afspraken gemaakt te worden over de interne communicatie. Deze stuurgroep zou bijvoorbeeld 3 keer per jaar dienen samen te komen.

Verder zou op extern niveau een **regiegroep jeugd** gevormd dienen te worden. Van die regiegroep maken alle relevante (kern)instellingen en maatschappelijke organisaties deel uit en een vaste vertegenwoordiging van ambtenaren uit de gemeente (bijvoorbeeld de ambtenaren welzijn, sport en onderwijs, waar nodig aangevuld met ambtenaren van andere sectoren). De ambtelijke stuurgroep jeugdbeleid stuurt deze regiegroep aan; omgekeerd zorgt de regiegroep voor voeding van de ambtelijke stuurgroep. Op deze wijze zullen regiegroep en stuurgroep elkaar van voeding kunnen voorzien en elkaar kunnen stimuleren en over en weer zorgen voor continuïteit in het lokale jeugdbeleid.

Het voorzitterschap van de regiegroep jeugd kan in handen worden gelegd van de ambtenaar jeugdbeleid (zie hierna over coördinerend ambtenaar).

Het overleg van de regiegroep dient vooral ter afstemming van activiteiten, jaarplannen en het op basis van gesignaleerde behoeften bij jeugdigen gezamenlijk formuleren van doelstellingen op uitvoerend niveau. Tevens zou de regiegroep beleidsaanbevelingen kunnen doen aan de stuurgroep.

De regiegroep jeugd zou eveneens bijvoorbeeld 3 keer per jaar dienen samen te komen.

Uit (en onder de uitvoerende verantwoordelijkheid van) de regiegroep jeugd kunnen **werkgroepen of uitvoeringsgroepen** gevormd worden die op deelterreinen verdere samenwerking met betrekking tot uitvoering en bijvoorbeeld informatieverstrekking aan de doelgroep tot stand brengen. Als voorbeelden op basis van de opbrengst van de themabijeenkomsten kunnen worden

genoemd: een werkgroep gezondheid en hulpverlening, een werkgroep onderwijs en arbeidstoeleiding en een werkgroep vrijetijdsvoorzieningen.

Coördinerend wethouder en ambtenaar

Tijdens de uitvoering van het project is de wethouder jeugdbeleid direct aanwezig geweest. Daarnaast heeft de ambtenaar jeugdbeleid prominent als coördinatiepunt in het project gefunctioneerd. Ook in de verdere ontwikkeling van het lokale jeugdbeleid wordt (op basis van de aanbevelingen hiervoor) door beleidsafdelingen en instellingen/maatschappelijke organisaties nauw samengewerkt. Waar samengewerkt wordt kan en mag een blijvende coördinatiefunctie niet ontbreken.

De wethouder jeugdbeleid is de eerste politieke verantwoordelijke voor het lokale jeugdbeleid, hoewel uitvoering daarvan raakt aan meer beleidsterreinen. Zij zal een centrale coördinatie vorm moeten kunnen geven, daarbij gedragen door een collegebrede steun voor het (gezamenlijk te formuleren en geformuleerde) lokale jeugdbeleid.

Het verdient aanbeveling de wethouder jeugdbeleid een coördinerende rol te laten vervullen in de ambtelijke stuurgroep jeugdbeleid.

De ambtenaar jeugdbeleid dient ook in het vervolg als centraal punt te kunnen opereren; dat kan echter alleen als ambtenaren van andere sectoren/afdelingen een bijdrage leveren aan de verdere ontwikkeling van jeugdbeleid in brede zin. Er moet grofweg gezegd ook iets te coördineren zijn. De coördinerend ambtenaar moet daarbij ook het vertrouwen hebben van collega-ambtenaren en omgekeerd zorgen voor het doorsluizen van informatie uit het veld (de regiegroep jeugd) naar de stuurgroep jeugdbeleid.

Het coördinerend gezicht van de ambtenaar jeugdbeleid krijgt dan vooral gestalte in de afstemming tussen beleidsterreinen, vertaald naar de uitvoering van dat beleid in alle veelzijdigheid. Die coördinatie staat of valt dus ook met de bereidheid van instellingen om deel te nemen aan de genoemde regiegroep jeugd, waarvan zij het voorzitterschap zou dienen te vervullen: de ambtenaar jeugdbeleid als spin in het web.

Het verdient aanbeveling de ambtenaar jeugdbeleid een coördinerende rol te laten vervullen in de regiegroep jeugd.

Overigens laat coördinatie, zowel van de wethouder jeugdbeleid als van de ambtenaar jeugdbeleid, ieders verantwoordelijkheden onverlet. In beide gevallen blijven anderen verantwoordelijk voor de eigen beleidsterreinen. In de veelheid van aspecten en thema's is echter een centrale rol onmisbaar. Dat is ook tijdens de uitvoering van het Project Jeugdbeleid helder geworden.

Lokaal en bovenlokaal

De gesprekken en thema's die tijdens het Project Jeugdbeleid aan de orde zijn geweest geven soms aan dat niet alle zaken op lokaal niveau geregeld kunnen worden. Met name de ontwikkelingen rond de jeugdzorg (hulpverlening) vragen om afstemming van lokaal en bovenlokaal beleid. In de aanloop naar een nieuwe nota jeugdbeleid zou daar aandacht aan besteed moeten worden. Zo kan lokaal jeugdbeleid naadloos aansluiten op het beleid dat op regionaal niveau wordt gemaakt. Regionaal overleg in dit verband bestaat reeds en zou in de toekomst verder versterkt dienen te worden.

Het verdient aanbeveling om te komen tot een goede afstemming tussen lokaal jeugdbeleid en regionale jeugdzorg.

Jeugdigen

De informatie tijdens de themabijeenkomsten (en de voorbereidingsbijeenkomsten) is vooral 'gedeeld' door deelnemers uit de verschillende sectoren en instellingen.

Ten aanzien van het geven van informatie over allerlei voorzieningen voor jeugdigen is de vraag: Aan wie dient die informatie te worden gegeven? Aan professionals? Aan jongeren?

Voor beide zijn heel concrete ideeën aangeleverd tijdens de themabijeenkomsten: het verversen en anders vormgeven van de preventiegids/sociale kaart (breed op te zetten, voor professionals bij instellingen) en het ontwikkelen van een jongerenmagazine Heemskerk (door en voor jongeren - i.s.m. JIP? -). Deze activiteiten/projectvoorstellen zijn (mits politiek gefiatteerd) op korte termijn realiseerbaar.

Verder zullen ook de thema's van de themabijeenkomsten (en de opbrengst daarvan) aan jongeren moeten worden voorgehouden. In een eerder stadium van het Project Jeugdbeleid Heemskerk het VNG-consultatietraject gebruikt gaan worden. De mening van jongeren in Heemskerk telt immers bij het aanpakken en uitvoeren van de projectvoorstellen en de verdere beleids- en besluitvorming (zie randvoorwaarde G).

Het is raadzaam op korte termijn zoveel mogelijk ervaring op te doen met jeugdparticipatie door in gesprek te gaan met jongeren.

Te denken valt aan het organiseren van rondetafelgesprekken met jongeren door de leden van de vier werkgroepen. Daartoe zouden jongeren aangeschreven / aangesproken moeten worden door de intermediairen (medewerkers van instellingen en organisaties) in samenwerking met de gemeente. Voor verdere uitwerking daarvan kan het VNG-consultatietraject worden gebruikt. De rondetafelgesprekken zouden tegelijk kunnen worden gebruikt om jongeren de gelegenheid te geven zich uit te spreken over de vraag of (en zo ja hoe) zij in de toekomst als Heemskerkse jongeren betrokken willen zijn en blijven bij zaken die voor hen van belang zijn.

De rondetafelgesprekken kunnen daarmee het begin vormen van een verankering van jeugdparticipatie in het Heemskerkse jeugdbeleid.

Bijlage I: Leden voorbereidingsgroep

Wethouder (mw. J. Kalverda-Commandeur)

Twee raadsleden (mw. M. Borst-Baltus, dhr. J. ten Hagen)

Afdelingshoofd welzijn (dhr. B. Peen)

Beleidsmedewerker jeugdbeleid (mw. E. Meines)

Beleidsmedewerker sociale zaken (mw. C. Stronkhorst, mw. M. ten Hage)

Beleidsmedewerker onderwijs (mw. A. Visser)

Beleidsmedewerker sport/recreatie (mw. L. Demoite)

Beleidsmedewerker bovengrondse infrastructuur (dhr. B. de Bie)

Senior stedenbouwkundige (dhr. F. Smit)

Bestuursondersteuning (dhr. R. Boekhoudt)

DSP (dhr. G.J. Slump)

Bijlage 2: beleidsthema's

Beleidsthema gezondheid en hulpverlening

Doelstelling 1	De gemeente wil een gezonde leefstijl van jeugdigen stimuleren en bevorderen waarbij ouders als extra aandachtspunt worden opgenomen.
Actoren	Beleidsmedewerker volksgezondheid, GGD, Brijderstichting, Scholen, Sportclubs, RIAGG, Welschap, OCK, Bureau Jeugdzorg, Sportopbouwwerk, Balie Zes, Thuiszorg, Bibliotheek, HALT
Huidige activiteiten	Voorlichting op scholen en bij jongerenwerk Preventiegids Buurtnetwerk Jongeren Informatie Punt (JIP) (Welschap, Balie Zes, Bibliotheek) Aandachtspunt: controle hygiëne en veiligheid op scholen (GGD) Gezondheidscontrole op scholen (GGD) Voorlichting op scholen: cursussen (GGD, Brijderstichting - 'Durf Je Wel' -, 'Project Gezonde School', voorlichting genotsmiddelen, HALT-cursussen) Screenen psychosociale problemen (GGD) Opvoedingsondersteuning ouders Signaleren trends door GGD (gezondheidsonderzoeken) Infogroepen voor ouders (Brijder) Jeugdsportpas (jongeren stimuleren om aan sport te doen) Drugsinfoteam
Nieuwe ideeën	Brede inzet instellingen op ouderavonden Jongeren en ouders die gezonde levensstijl promoten Inzet sportopbouwwerker voor stimuleren deelname aan sport GGD en scholen: meer mogelijkheden om hygiëne op scholen te verbeteren Overblijfmoeders en -vaders een rol laten spelen bij de voorlichting (aangeven wat goede voeding is in de broodtrommel)
Benodigde acties, randvoorwaarden	Opleiding overblijfmoeders en -vaders Medewerking van scholen Zie voor voorlichting voor en door jongeren doelstelling 3 gezondheid en hulpverlening Kwaliteit verbeteren tussenschoolse opvang
Ambitieniveau	Ouders en jongeren op hun manier betrekken bij voorlichting gezonde levensstijl
Mogelijkheden jeugdparticipatie	Voorlichting voor en door jongeren

Beleidsthema gezondheid en hulpverlening

Doelstelling 2	De gemeente wil de mogelijkheden voor deelname aan de samenleving van jeugdigen die te maken hebben met specifieke fysieke of psychische belemmeringen bevorderen en stimuleren met extra aandacht voor jongeren die moeilijk of niet te benaderen zijn.
Actoren	Beleidsmedewerker volksgezondheid en jeugdbeleid, GGD, OCK, Thuiszorg, Welschap, Bureau Jeugdzorg, Bibliotheek, Balie Zes, HALT, Scholen, WVG, Sportopbouwwerker, AMW
Huidige activiteiten	Buurtnetwerk Jeugd Interventie Team Begeleiden van cliënten Psychosociale hulpverlening (Bureau Jeugdzorg) Materiële hulpverlening (Balie Zes) Netwerk 0 - 4 jarigen Meldpunt kindermishandeling
Nieuwe ideeën	Zie ook doelstelling 3 gezondheid en hulpverlening Ook aandacht voor (ex-)probleemjongeren die jongeren op hun manier kunnen benaderen
Benodigde acties, Randvoorwaarden	
Ambitieniveau	Iedere jongere wordt benaderd Instellingen zullen adequaat en snel inspelen op het veldwerk Direct en gezamenlijk actie ondernemen!
Mogelijkheden jeugd-Participatie	

Beleidsthema gezondheid en hulpverlening

Doelstelling 3	De gemeente wil bewerkstelligen dat voorzieningen in de gezondheidszorg en de (jeugd)hulpverlening voor lokale jeugdigen (en ouders) bereikbaar en toegankelijk blijven c.q. bereikbaar en toegankelijk worden gemaakt.
Actoren	Beleidsmedewerker jeugdbeleid en onderwijs, Welschap, Bibliotheek, Scholen, Leerplichtambtenaar, Bureau Jeugdzorg, AMW, GGD, Balie Zes.
Huidige activiteiten	Bureau Jeugdzorg Opvoedwinkel Opvoedcursussen Preventiegids Jongeren Informatie Punt (JIP) Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) Materiële hulpverlening (Balie Zes) Aandacht voor voorlichting aan ouders (opvoedcursussen, ouderavonden) Peuterspeelzalen Peuterouderochtenden
Nieuwe ideeën	Schakelfunctionaris op scholen (is alleen nog in Velsen) Via Internet voorlichting over aanbod hulpverleningsinstanties OPvoedingsspreekuur op locatie Rijdende opvoedwinkel JIP ook voor ouders Jongeren en ouders als intermediairs inzetten Inzetten semiprofessionals (voorbeeld nu: opstapmoeders) Project jeugdambassadeurs (zie projectvoorstel gezondheid en hulpverlening)
Benodigde acties, Randvoorwaarden	Realiseren project jeugdambassadeurs Vergoeding en opleiding voor jongeren en ouders die voorlichting geven Studiepunten voor jongeren die voorlichting aan andere jongeren op scholen geven
Ambitieniveau	Een pilot starten voor het project jeugdambassadeurs in 2000 Elke jongere weet waar hij/zij naar toe kan voor hulp
Mogelijkheden jeugd-Participatie	

Beleidsthema gezondheid en hulpverlening

Doelstelling 4	De gemeente wil samenwerking en afstemming tussen zorgvoorzieningen in netwerkverbanden versterken die functioneren in de leefomgeving van jeugdigen.
Actoren	Beleidsmedewerker volksgezondheid en jeugdbeleid, leerplichtambtenaar, Welschap, Politie, HALT, GGD, Thuiszorg, Bureau Jeugdzorg, Scholen
Huidige activiteiten	Buurtnetwerk Jeugd Interventie Team Stuurgroep OGGZ Platform Preventie Kennemerland (nu nog erg informeel, beter gaan gebruiken!) Schakelfunctionarissen op scholen door Bureau Jeugdzorg Regionale netwerken waarbij individuele personen besproken worden (bijvoorbeeld netwerk 4 jarigen IJmond-Noord) Ondersteuning beroepsgroepen door OCK
Nieuwe ideeën	Een keer per jaar een Platform voor de instellingen op het gebied van hulpverlening organiseren
Benodigde acties, randvoorwaarden	De gemeente dient het Platform te coördineren en te faciliteren Het Platform dient zo breed mogelijk te worden samengesteld
Ambitieniveau	Iedere organisatie weet van de andere organisaties wat zij doen in 2000
Mogelijkheden jeugdparticipatie	

Beleidsthema arbeid en scholing

Doelstelling 1	De gemeente wil de deelname van alle jeugdigen aan het onderwijs bevorderen. Zij wil door haar beleid ernaar streven dat jeugdigen in de gemeente het onderwijs verlaat met een goede startkwalificatie voor de arbeidsmarkt.
Actoren	Leerplichtambtenaar, Beleidsmedewerker sociale zaken, onderwijs, welzijn, Schoolbesturen, RMC, ISK, Welschap, NOVA-college.
Huidige activiteiten	Administratie schoolverzuim en schooluitval: consulent voortijdig schoolverlaten Huiswerkbegeleiding Turkse meiden Opstap Peuterspeelzaalwerk en peuterouderochtenden Neveninstromers: De Fakkel Jasmin: kinderopvang NOVA-college Cursus omgang met pubers Buurtnetwerk Jeugdhulpverlening
Nieuwe ideeën	Cursussen OBD Buurtnetwerken uitbreiden
Benodigde akties, randvoorwaarden	Financiële middelen Welschap heeft al een verzoek gedaan voor een tweede buurtnetwerk De OBD zal meer voorlichting moeten geven over zijn activiteiten Zie verder algemene gedeelte doelstelling 2 arbeid en scholing
Ambitieniveau	In 2000 het tweede Buurtnetwerk Jeugdhulpverlening opzetten Uiteindelijk een netwerk realiseren voor alle basisscholen
Mogelijkheden jeugdparticipatie	

Beleidsthema arbeid en scholing

Doelstelling 2	De gemeente wil de toegang tot de arbeidsmarkt voor jeugdigen bevorderen door het stimuleren van een arbeidstoeleiding die aansluit bij de verworven startkwalificatie, ook wanneer deze startkwalificatie tekorten blijkt te vertonen, en door andere vormen van maatschappelijke participatie.
Actoren	Consulent Sociale Zaken, schooldirecteuren VO en VE, RMC, Arbeidsbureau, De Tunnel, NOVA-college, Welschap, CBB, MDGG, CVV, WIW-organisatie.
Huidige activiteiten	Sociale activering: onbenutte kwaliteiten Scholingstrajecten Werkervaringsplaatsen Dienstbetrekkingen: WIW (voorheen JWG/BPL) Netwerk overleg
Nieuwe ideeën	NB: onderstaande geldt voor alle vier doelstellingen van arbeid en scholing Sociale kaart per thema (actor) voor goede verwijzing Er zijn veel instellingen die niet van elkaar weten wat ze doen: verbeteren dus Preventiegids aanvullen Goede voorlichting (van elkaar weten wie wat doet) Actievere rol van het arbeidsbureau; eventueel het arbeidsbureau betrekken bij de WIW-organisatie (nieuwe stijl) Goede verwijzing realiseren
Benodigde acties, randvoorwaarden	Mentaliteitsverandering: Cliënt centraal stellen Uren van 'werkers' hiervoor inzetten Financiën
Ambitieniveau	Preventiegids in juni 2000 klaar of sociale kaart
Mogelijkheden jeugdparticipatie	

Beleidsthema arbeid en scholing

Doelstelling 3	De gemeente wil alle jeugdigen in staat stellen zich de Nederlandse taal eigen te maken, zodanig dat zij nu als jeugdige, later als volwassen burger, volwaardig kunnen functioneren in de samenleving (INTEGRATIE DOOR TAALEBEHEERSING)
Actoren	Beleidsmedewerker onderwijs en jeugdbeleid, Scholen, Welschap, NOVA-college.
Huidige activiteiten	Opstap Taal- en ontwikkelingsproject op het NOVA-college Taalontwikkeling peuterspeelzalen De Fakkel JSK NT2 Conversatielessen Nederlands (tussen 18 en 25 jaar)
Nieuwe ideeën	Tussenschoolse opvang bij De Fakkel Asielzoekerscentrum (nieuwe klus) Tussentijdse instroom bij neveninstromers
Benodigde acties, randvoorwaarden	Subsidie (verkrijgen, zoeken) voor Fakkel II/taalschool Realiseren tussentijdse instroom taalonderwijs Een school als 'trekker' zoeken (Baandert?) Zoeken naar accommodatie (overblijf-) en beroepskracht tussenschoolse opvang (De Fakkel) en financieringswijze daarvan
Ambitieniveau	Het komend jaar (2000) tussentijdse instroom voor neveninstromers realiseren Het komend jaar (2000) professionele tussenschoolse opvang realiseren
Mogelijkheden jeugdparticipatie	

Beleidsthema arbeid en scholing

Doelstelling 4a	De gemeente wil de samenwerking tussen voorzieningen voor jeugdigen op het terrein van onderwijs en welzijnszorg bevorderen en deze stimuleren daarbij aansluiting te zoeken op de behoeften die uit de leefsituatie van de jeugdigen en hun ouders voortkomen.
Actoren	Beleidsmedewerker onderwijs en jeugdbeleid, Basisscholen, VO-scholen, Welschap, GGD
Huidige activiteiten	Jeugd Interventie Team De Fakkel
Nieuwe ideeën	Het opzetten van een nieuw overlegorgaan Het opzetten van een nieuw buurtnetwerk Brede schoolactiviteiten verder uitwerken
Benodigde acties, randvoorwaarden	Overleg starten over de brede school Duidelijk krijgen wat de brede school gaat inhouden
Ambitieniveau	Smalle invulling van de brede school (gefaseerd beginnen)
Mogelijkheden jeugd-participatie	Jeugd er in een later stadium bij betrekken

Beleidsthema arbeid en scholing

Doelstelling 4b (nieuw)	De gemeente wil de samenwerking tussen voorzieningen (voor jeugdigen) op het terrein van onderwijs en arbeidstoeleiding bevorderen en deze stimuleren daarbij aansluiting te zoeken op de behoeften die uit de leefsituatie van de jeugdigen en hun ouders voortkomen.
Actoren	Beleidsmedewerker onderwijs en jeugdbeleid, VO-scholen, Wel-schap, GGD, Arbeidsvoorziening (??)
Huidige activiteiten	Jeugd Interventie Team HALT Huiswerkbegeleiding Turkse leerlingen
Nieuwe ideeën	Het opzetten van een nieuw overleg tussen scholen en overige instellingen Het verrichten van een onderzoek naar de behoefte tot uitbreiding van huiswerkbegeleiding
Benodigde acties, randvoorwaarden	
Ambitieniveau	
Mogelijkheden jeugd-participatie	

Beleidsthema vrijetijd en jeugdvoorzieningen

Doelstelling 1	De gemeente wil jeugdigen in staat stellen om veilig te spelen in hun woon- en leefomgeving. (Ook sociale veiligheid in het oog houden: locatie en bereikbaarheid)
Actoren	Beleidsmedewerker sport/recreatie, stedenbouw en jeugdbeleid, buurtbeheer, Jeugd, Ouders, Omwonenden, Ambulant jongerenwerker, Politie
Huidige activiteiten	(2) Speelruimteplan Realiseren speelvoorzieningen jonge kinderen, schoolkinderen, jongeren Europese normgeving voor veiligheid speelterreinen (3) Jeugdpanels en kinderpanels via buurtbeheer en Welschap: kinderen zelf laten beoordelen wat veilig is
Nieuwe ideeën	(1) Betere afstemming/taakomschrijving van diverse actoren en overleg over de gang van zaken Meer verkeersonderwijs met betrekking tot verkeersveiligheid IMCO informatie Leesbaar kinderrapport 1 dag in het jaar een kindermanifestatie (Ad 2) Per jaar actualiseren
Benodigde acties, randvoorwaarden	(Ad 1) Informatiebulletin en een Wegwijzer per jaar (Ad 2) Schouw van de buurt
Ambitieniveau	(Ad 1) Start september 2000 (dan klaar)
Mogelijkheden jeugdparticipatie	(Ad 3) Samen met ouders (Ad 2) Kinderpanels per buurt

Beleidsthema vrijetijd en jeugdvoorzieningen

Doelstelling 2	De gemeente wil jeugdigen vanaf het voortgezet onderwijs in de gelegenheid stellen zich ongedwongen in de openbare ruimte (buitenruimte en openbare gebouwen) te kunnen ontspannen en elkaar te ontmoeten.
Actoren	Beleidsmedewerker sport/recreatie en jeugdbeleid, buurtbeheer, Scholen, Jongeren, Omwonenden, Buurthuizen, Bibliotheek
Huidige activiteiten	Speelvoorzieningen oudere jeugdigen (Fitpoint, Skateboardbaan, Voetbalkooi) (3) Jongeren betrekken bij inrichting openbare ruimte (buurtbeheer) (1) Ontmoetingsruimten (hangplekken) (5) Kinderboerderij
Nieuwe ideeën	(4) Realiseren hangplek Prinsenhal: indoorskatebaan, klimhal, internetcafé (2) Openbaar maken van jeugdactiviteiten!
Benodigde acties, randvoorwaarden	(Ad 3) Buurtvereniging Extra thema in buurtbeheer: jeugd (Ad 4) Bovenwijkse voorziening Instanties polsen Jeugd, zeker 12 - 16 jarigen (Ad 5) Educatief centrum, combinatie met bibliotheek Onderzoeksopdracht (Ad 2) Samenwerking met organisaties (Ad 1) Ouderen met jongeren in contact brengen
Ambitieniveau	(Ad 4) Snel aanpakken! Voordat de hal gesloopt is.
Mogelijkheden jeugdparticipatie	(Ad 4) Jeugdpanels, breed Bijvoorbeeld prijsvraag op scholen (Ad 2) Samenspraak. Jeugd laat zelf zien (Ad 1) Zelfwerkzaamheid jongeren: wat willen ze, wat kunnen ze?

Beleidsthema vrijetijd en jeugdvoorzieningen

Doelstelling 3 (/5)	De gemeente wil jeugdigen activeren om hun vrijetijd op een zinvolle wijze inhoud te geven (in combinatie met oorspronkelijke doelstelling 5: De gemeente wil bevorderen dat jeugdigen op actieve wijze bezig zijn met lichamelijke en culturele ontwikkeling)
Actoren	Beleidsmedewerker onderwijs, jeugdbeleid en sport/recreatie, Scholen, Welschap, d' Evelaer, Kinderopvang, Bibliotheek, Sportverenigingen, Horeca, Sportscholen, Instanties als Speldorado en Scouting, Muziekschool
Huidige activiteiten	<i>Sportief:</i> Kinderactiviteiten Tieneractiviteiten Jeugd betrekken bij de buurt (buurtbeheer) Sportopbouwwerk Ambulant jongerenwerk (link naar kinder- en tieneractiviteiten) Jeugdsportpasproject <i>Cultureel:</i> Stichting Popwerk Kinder/tiener/jeugdactiviteiten Jongeren Informatie Punt (JIP) in Donkey Shot
Nieuwe ideeën	Prinsenthal als hangplek (zie doelstelling 4) Fit for Fun: sportstimulering voor voortgezet onderwijs Verlengde schooldag Buitenschoolse activiteiten (samenwerking tussen welzijnswerk en scholen) Jongereninformatiepunt in bibliotheek Hangplek in buurthuizen zelf
Benodigde acties, randvoorwaarden	
Ambitieniveau	
Mogelijkheden jeugdparticipatie	

Beleidsthema vrijetijd en jeugdvoorzieningen

Doelstelling 4	De gemeente wil bevorderen dat jeugdigen (opgesplitst naar leeftijd) die na schooltijd en vóór hun thuiskomst geen bezigheden hebben en geen plek hebben om heen te gaan, ergens terecht kunnen en, onder begeleiding, activiteiten kunnen verrichten die aansluiten bij hun leeftijd en belangstelling.
Actoren	Beleidsmedewerker jeugdbeleid en onderwijs, Kinderopvang (o.a. Welschap), Scholen, Ouders, Jeugdigen (Zie ook onder doelstelling 2)
Huidige activiteiten	Naschoolse opvang Tiennerruimte De Globe en De Werf 'Huiskamer De Globe' van 16 - 18 uur Kinderactiviteiten buurthuizen
Nieuwe ideeën	
Benodigde acties, randvoorwaarden	
Ambitieniveau	
Mogelijkheden jeugdparticipatie	

Beleidsthema vrijetijd en jeugdvoorzieningen

Doelstelling 5	De gemeente wil bevorderen dat jeugdigen op actieve wijze bezig zijn met lichamelijke en culturele ontwikkeling.
Actoren	Beleidsmedewerker kunst, sport/recreatie, jeugdbeleid en stedenbouw, Buurtbeheer, Sportopbouwwerker, Muziekschool, GGD, Welschap.
Huidige activiteiten	
Nieuwe ideeën	
Benodigde acties, randvoorwaarden	
Ambitieniveau	
Mogelijkheden jeugdparticipatie	

Overkoepelend nieuw idee:

Ontwikkeling van overlegorgaan
van diverse actoren
waarbij ideeën worden gespuid
en afstemming plaatsvindt

Beleidsthema Wonen en leefomgeving

Doelstelling 1	De gemeente wil jeugdigen van 18 jaar en ouder in de gelegenheid stellen om zelfstandig te wonen. Zij wil daartoe haar beleid richten op de totstandkoming van passende en betaalbare woonruimte voor deze jeugdige burgers. Daarbij wil de gemeente voorkomen dat er concentratie ontstaat en zich richten op evenwichtige spreiding van dergelijke huisvesting in de gemeente.
Actoren	Beleidsmedewerker volkshuisvesting, woningcorporaties, projectontwikkelaars, particuliere verhuurders (S.E.W., kamerverhuurders), Welschap (Donkey Shot).
Huidige activiteiten	Woonruimteverdeelbeleid waarin jongerenhuisvesting een plaats heeft (labellen) Individuele coaching van jongeren door jongerenwerk Afspraak met woningcorporaties Signaalfunctie uit buurtbeheer
Nieuwe ideeën	Algemeen: duidelijker omschrijven huidige activiteiten en nieuwe ideeën (ook voor de leek!) Nieuwbouwbeleid Woonwinkelconcept (vraaggericht) Meer woningen labelen Introductie nieuwe bewoners bij/door de buurtmeester Rekening houden met jongerenhuisvesting bij opstellen wijkvisie bij (her)inrichten wijken
Benodigde akties, randvoorwaarden	Prestatie-afspraken tussen woningcorporaties en gemeente(n) Via gemeente gegevens aanleveren over nieuwe bewoners t.b.v. contact met buurtmeester
Ambitieniveau	
Mogelijkheden jeugdparticipatie	

Beleidsthema wonen en leefomgeving

Doelstelling 2	De gemeente wil bij de (her)inrichting van de openbare ruimte nadrukkelijk rekening houden met behoeften van jeugdigen van verschillende leeftijden. Daarbij streeft de gemeente naar een goede afweging van de belangen van jeugdigen ten opzichte van de belangen van andere gebruikers van de openbare ruimte.
Actoren	Stedenbouwkundigen, Beleidsmedewerker volkshuisvesting en jeugdbeleid, Buurtbeheer, Welschap, Buurtbewoners, Projectontwikkelaars, Woningbouwcorporaties.
Huidige activiteiten	Inspraak jeugdigen door panels (klein territorium, gericht onderwerp en systematisch en afgebakend in de tijd) Buurtbeheer Politiekeurmerk Inspraakavond
Nieuwe ideeën	Buurtbeheer starten in nieuwbouwwijk (reeds in ontwikkeling) Snelle uitvoering na inspraak Ruimte reserveren (nu en in de toekomst) in stedenbouwkundig plan Veiligheidseffectrapportage (her)inrichting openbare ruimte Uitbouwen panels
Benodigde acties, randvoorwaarden	Bij bestemmingsplannen ruimere omschrijving zodat door jeugd (of anderen) nadere invulling kan worden gegeven aan openbare ruimte (meervoudig ruimtegebruik)
Ambitieniveau	
Mogelijkheden jeugdparticipatie	Jeugd in panels

Beleidsthema wonen en leefomgeving

Doelstelling 3	De gemeente wil de zelfstandige deelname van jeugdigen aan het verkeer bevorderen en wil daarom waar nodig de verkeersveiligheid vergroten.
Actoren	Beleidsmedewerker verkeer en vervoer en jeugdbeleid, Welschap, Politie, Basisscholen, Veilig Verkeer Nederland.
Huidige activiteiten	Herkennen onveilige situaties door buurtbeheer Verkeerseducatie (per leeftijdsgroep) Aanpassen infrastructuur (o.a. rotondes, 30 km zonering) Verkeersbrigades
Nieuwe ideeën	Algemeen punt: verbeteren communicatie (bijvoorbeeld m.b.v. internet of magazine), in overleg met de jeugd! Trottoirs voor woningen Autovrije wijk
Benodigde acties, randvoorwaarden	
Ambitieniveau	
Mogelijkheden jeugd-participatie	

Beleidsthema wonen en leefomgeving

Doelstelling 4	De gemeente wil het gevoel van veiligheid en geborgenheid van jeugdigen in hun woon- en leefomgeving en in de lokale samenleving als geheel bevorderen.
Actoren	Beleidsmedewerker veiligheidsbeleid en jeugdbeleid, Welschap (o.a. ambulant jongerenwerk en opbouwwerk)
Huidige activiteiten	Netwerk van gemeente, politie en andere instellingen Convenant veilige school Buurtbeheer Schoor - en moederprojecten (jongerenopvang op particulier initiatief)
Nieuwe ideeën	Algemeen: particulier initiatief stimuleren (wensen van de jeugd honoreren) en professionaliseren van de bemiddeling Stimuleren professionele tieneropvang aanvullend op tieneropvang op particulier initiatief Jongeren een actieve rol laten spelen in de buurt door uitdagingen
Benodigde acties, randvoorwaarden	Uitdagingen voor de jeugd benoemen Buurtgericht budget beschikbaar stellen Bemiddeling professionalisering realiseren
Ambitieniveau	
Mogelijkheden jeugdparticipatie	

Bijlage3: projectvoorstellen per Themagroep

Themagroep: Arbeid en scholing**Projectvoorstel: Neveninstroom voor voortgezet onderwijs anderstaligen**

Inhoud projectvoorstel	Uitbreiding ISK/neveninstroom Niveau 2 Snel, intensief taalonderwijs Specifiek voor deze doelgroep (15 tot en met 17 jaar)
Doelgroep	Anderstalige jongeren die niet voldoende basis hebben voor regulier onderwijs
Territorium	IJmond-Noord
Benodigde actoren in samenwerking en uitvoering	ISK, Gemeenten, NOVA-College voor aansluiting
Uitvoeringstermijn/duur	Structureel
Benodigde financiën (huidige/nieuwe middelen)	Voorfinanciering Plaatsfinanciering (in plaats van mensfinanciering) (Zie model Velsen)
Betrokkenheid jeugdigen	Nauwelijks

Prioritering: 3 keer (Arbeid en scholing, Wonen en leefomgeving, Vrije tijd en jeugdvoorzieningen)

Themagroep: Arbeid en scholing**Projectvoorstel: Preventiegids / Sociale kaart op een andere manier**

Inhoud projectvoorstel	Het ontwikkelen van een gids / kaart of CD-rom die de sociale kaart, informatie, beter toegankelijk kan maken voor de professionele werkers (eventueel per actor)
Doelgroep	Professionele werkers bij instellingen
Territorium	Instellingen die in Heemskerk actief zijn
Benodigde actoren in samenwerking en uitvoering	De instellingen (JIP!)
Uitvoeringstermijn/duur	Eind schooljaar 1999, begin schooljaar 2000
Benodigde financiën (huidige/nieuwe middelen)	Nog niet bekend , plm. 30.000 gulden
Betrokkenheid jeugdigen	Niet van toepassing

Prioritering: 1 keer (Arbeid en scholing)

Themagroep: Gezondheid en hulpverlening
Projectvoorstel: Ouders begeleiden elkaar (buurtmaatjes)

Inhoud projectvoorstel	Ouders voor ouders Ouders als ervaringsdeskundigen In informele, ongedwongen sfeer kunnen vragen gesteld worden (voorbeeld: de thememiddagen)
Doelgroep	Nadruk op ouders van kinderen van 9 - 12 jaar die moeilijk te bereiken zijn
Territorium	Scholen! Zo dicht mogelijk bij de doelgroep
Benodigde actoren in samenwerking en uitvoering	Welschap, Scholen, GGD, Bureau Jeugdzorg, AMW
Uitvoeringstermijn/duur	Op korte termijn (deskundigheid is bij Welschap aanwezig)
Benodigde financiën (huidige/nieuwe middelen)	Kosten coördinator
Betrokkenheid jeugdigen	Is gericht op ouders; daar is nog weinig aandacht voor in het jeugdbeleid

Prioritering: 1 keer (Gezondheid en hulpverlening)

Themagroep: Gezondheid en hulpverlening
Projectvoorstel: Jeugdambassadeurs

Inhoud projectvoorstel	Jeugdambassadeurs: spreekbuis en aanspreekpunt van en voor jongeren Jongeren voor jongeren Op scholen jeugdambassadeurs aanstellen (niet te verwarren met 'klasoudsten'; hoeven niet in de klas te zitten)
Doelgroep	12 tot en met 18 jaar, alle jongeren (niet alleen voor problemen)
Territorium	Scholen (voortgezet onderwijs) Begeleiding projecten vindt op scholen plaats
Benodigde actoren in samenwerking en uitvoering	Voortgezet onderwijs, Gemeente Heemskerk/Beverwijk, Welschap, JIT, Bureau Jeugdzorg, RIAGG, Politie Coördinatie eerst bij de gemeente Er moet een netwerk komen!
Uitvoeringstermijn/duur	Als pilot starten Schooljaar 2000/2001 bij één school (vb Baandert, Maarten van Heemskerk, Flevum)
Benodigde financiën (huidige/nieuwe middelen)	Opleiding voor de jongeren Beloning voor de jongeren (financieel, maar ook studiepunten) Coördinator
Betrokkenheid jongeren	Jongeren voor jongeren Via leerlingenraad jongeren betrekken

Prioritering: 2 keer (Gezondheid en hulpverlening, Wonen en leefomgeving)

Themagroep: Vrije tijd en jeugdvoorzieningen
Projectvoorstel: Overdekt spelen in de Dr. Prinsenhof

Inhoud projectvoorstel	Multifunctioneel Aanvullend Mobiele skateboardbaan Sport(toernooien) enzovoort
Doelgroep	Jeugd van 2 tot 80 en in het bijzonder van 12 tot 16 jaar
Territorium	Bovenwijkse voorzieningen voor Heemskerk
Benodigde actoren in samenwerking en uitvoering	Gemeente diverse betrokken beleidsmedewerkers, Welschap, Sportfederatie, Welzijnsinstellingen, enzovoort
Uitvoeringstermijn/duur	Eerste fase: 2 maanden (oranje licht krijgen): idee naar politiek Tweede fase: verder uitwerken
Benodigde financiën (huidige/nieuwe middelen)	Beheer, onderhoud Sponsoring, entree Geld
Betrokkenheid jeugdigen	Enquêtes onder jongeren na fase 1 Middelbare scholen

Prioritering: 4 keer (alle themagroepen)

Themagroep: Vrije tijd en Jeugdvoorzieningen
Projectvoorstel: Jeugdparticipatie

Inhoud projectvoorstel	Jeugd positief zichtbaar maken in de buurten
Doelgroep	Jeugd en ouderen
Territorium	Op alle terreinen Gericht op buurtniveau
Benodigde actoren in samenwerking en uitvoering	Diverse organisaties
Uitvoeringstermijn/duur	In alle projecten onderbrengen
Benodigde financiën (huidige/nieuwe middelen)	Sponsors, uit reguliere budgetten
Betrokkenheid jeugdigen	Vraaggericht werken

Prioritering: 1 keer (Vrije tijd en jeugdvoorzieningen)

Themagroep: Wonen en Leefomgeving
Projectvoorstel: Jongerenmagazine Heemskerk

Inhoud projectvoorstel	Informatie voor en door jongeren over Heemskerk en omgeving
Doelgroep	12 tot 18 jarigen
Territorium	Gemeente Heemskerk
Benodigde actoren in samenwerking en uitvoering	Voortgezet onderwijs (schoolkranten), Gemeente en Welschap stellen mogelijkheden beschikbaar, Verenigingen, Jongeren Informatie Punt, Middenstand
Uitvoeringstermijn/duur	Half jaar eerste uitgave Vier tot zes keer per jaar gratis uitgave
Benodigde financiën (huidige/nieuwe middelen)	Sponsors (advertenties) Fondsen Gemeente
Betrokkenheid jeugdigen	Jeugd in redactie (samenwerking met JIP?)

Prioritering: 4 keer (alle themagroepen)

Interne mededeling

Aan MO-ers
Van Bianca
Betreft MO telefoon
Datum 8 maart 2000

Het ziet ernaar uit dat onze MO-telefoon niet meer boven water komt.

Toch heb ik nog geen nieuwe telefoon besteld omdat de crimi en sob een extra telefoon tot hun beschikking blijken te hebben die niet vaak wordt gebruikt. Mocht iemand dus een telefoon willen meenemen dan kan er van de crimi/sob telefoons gebruik worden gemaakt.

Als blijkt dat er vaak wordt "misgegrepen" dan zal ik alsnog een MO-mobieltje bestellen!